

JAAERVERSLAG TOEZICHT EN HANDHAVING

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

2016

Vlaamse
overheid

SAMENSTELLING

Vlaamse overheid

DEPARTEMENT WERK & SOCIALE ECONOMIE

Afdeling Toezicht en Handhaving

Koning Albert II-laan 35 bus 20

1030 Brussel

02 553 08 88

toezicht.handhaving@wse.vlaanderen.be

www.werk.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Dirk Vanderpoorten

Secretaris-generaal

DEPOTNUMMER

D/2017/3241/202

LAY-OUT

Perplex | Aalst

UITGAVE

Juni 2017

Inhoudsopgave

1	WOORD VOORAF	6
2	SAMENVATTING	7
3	EEN SLAGVAARDIGE TOEZICHT EN HANDHAVING	9
3.1	Organogram	9
3.2	Vorming, Training en Opleiding	9
3.3	ICT	10
4	STRATEGISCH PROJECT	12
4.1	Diepte-onderzoeken	14
4.2	Ondernemingsgerichte inspecties	15
4.3	Preventief optreden	15
5	KWALITEITSVOLLE TOEZICHTSTAKEN IN UITEENLOPENDE MATERIES	17
5.1	Algemeen	17
5.2	Dienstencheques	22
5.2.1	Project inspectie dienstencheques	22
5.2.2	Resultaten van de uitgevoerde inspecties	24
5.2.3	Meest voorkomende inbreuken tijdens de inspecties	25
5.3	Tewerkstelling van buitenlandse werknemers	26
5.3.1	Aantal uitgevoerde inspecties	26
5.3.2	Top 10 van geïnspecteerde nationaliteiten	28
5.3.3	Inbreuken en vaststellingen	29
5.3.4	Inspecties in het kader van arrondissementele celacties (AC-acties)	32
5.3.5	Globale beschouwing	33
5.4	Private arbeidsbemiddeling	33
5.4.1	Situering	33
5.4.2	Uitgevoerde inspecties	34
5.4.3	Resultaten van de wijze van optreden	35
5.4.4	Vaststellingen – inbreuken	36
5.5	Sociale interventie	37
5.5.1	Vaststellingen	38
5.6	Antidiscriminatie	39
5.6.1	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	40
5.6.2	Koninklijk Besluit Dienstencheques	40
5.6.3	Algemene beschouwingen	41
5.7	Taaldecreet	41
5.7.1	Inspecties	42
5.8	Tewerkstellingsprogramma's en activeringsmaatregelen	43
5.9	Competentie en loopbaan	44
5.9.1	Vooronderzoek betaald educatief verlof	45
5.9.2	Preventieve inspectieronde opleidingscheques	46

5.10	Sociale economie	47
5.10.1	Preventieve inspectieronde lokale diensteneconomie (LDE)	47
5.11	Europees Sociaal Fonds	50
5.11.1	Situering	50
5.11.2	Uitgevoerde audits	51
5.11.3	Financiële outcome	53
6	ADMINISTRATIEVE GELDBOETEN	56
6.1	Procedure	56
6.1.1	Decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht	56
6.1.2	Procedure tot verwerking van de dossiers administratieve geldboeten	56
6.1.3	Proces van innen van een administratieve geldboete	58
6.2	Dossiers 2016	58
6.2.1	“Andere” administratieve geldboeten	59
6.2.2	Dossiers administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgning	59
6.3	Conclusies	63
7	EXTERNE RELATIES - SAMENWERKEN EN NETWERKEN	65
7.1	De Sociale inlichtingen en opsporingsdienst SIOD	65
7.2	Arrondissementele Cellen en Regionale Interventiegegevens (AC – RIG)	65
7.3	Andere Gewestelijke Inspectiediensten	66
7.4	Benelux	66
7.5	Werkgroep Vlaams handhavings-en sanctiebeleid	67
8	SLOTWOORD	68
9	GLOSSARIUM	69

Overzicht figuren tabellen en grafieken

Figuren

- Organogram 10
- Visie 14

Grafieken

- Boordtabel 2016 18
- Evolutie van het totaal aantal uitgevoerde inspecties ten opzichte van het vooropgesteld aantal inspectie volgens de strategische boordtabel, periode 2013-2016. 19
- Overzicht van het totaal aantal Processen Verbaal periode 2013-2016 21
- Overzicht wijze van optreden 2013-2016 21
- De verhouding dossiers ten opzichte van Processen Verbaal in de periode 2013-2016 22
- Evolutie uitgevoerde inspecties 27
- Inspecties per oorsprong 28
- Evolutie inspecties per oorsprong 28
- Evolutie opgemaakte documenten 31
- Evolutie uitgevoerde AC-acties 33
- Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties periode 2013- 2016 35
- Overzicht van het aantal inspecties 2016 naar oorsprong 36
- Overzicht van het aantal inbreuken periode 2013-2016 36
- aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie 2012 -2016. 40
- Aantal uitgevoerde inspecties EPA-decreet 2016 met verdeling naar oorsprong 41
- Uitgevoerde inspecties 2013-2016 43
- Evolutie genomen maatregelen over de periode 2013-2016 43
- Evolutie aantal uitgevoerde onderzoeken LDE 49
- Aantal audits 52
- Aantal audits per prioriteit 53
- Geauditeerde NSK 53
- Geauditeerde NSK per prioriteit 54
- Terugvorderbaar bedrag 55
- Terugvorderbaar bedrag per dossier 56
- Aantal ontvangen en afgehandelde dossiers administratieve geldboeten over de periode 2011-2016. 60

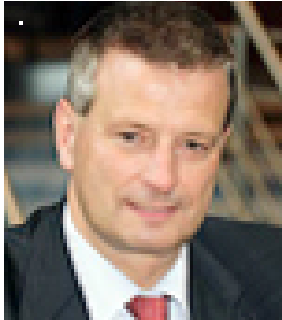
Tabellen

- Overzicht van de procentuele realisatiegraad t.o.v. het vooropgesteld objectief periode 2013-2016 19
- Overzicht PV's per materie 22
- Afgewerkte inspecties in 2016 24
- Resultaten van inspecties dienstencheques 2016 25
- Meest voorkomende inbreuken Dienstencheques 2016 26
- Top 10 van geïnspecteerde nationaliteiten 30

• Sanctieniveau 3 en 4	30
• Aantal Pro Justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen opgesplitst naar de oorsprong van de inspectie	31
• Aantal Pro Justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen afgezet tegenover het totaal aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong	31
• Diensten waarnaar in 2016 een inlichtingenverslag werd overgemaakt	32
• Aantal geïnspecteerde werkgevers en werknemers	33
• Overzicht van het aantal inspecties en het procentueel aandeel per type bemiddelingsactiviteit, periode 2013-2016	35
• Overzicht van het aantal Pro-Justitia's en waarschuwingen per sector, periode 2012-2016	37
• Overzicht van de voornaamste inbreuken met gevolggeving in 2016	37
• Overzicht van de vaststellingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2014-2016.	39
• Overzicht voorgestelde schrappingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2014-2016	39
• Overzicht genomen maatregelen voor de periode 2013-2016	41
• Vastgestelde inbreuken 2013-2016	44
• Overzicht inspecties 2016 tewerkstellingsprogramma's en activeringsmaatregelen.	45
• Totaal inspecties Competenties en Loopbaan 2016.	45
• Vaststellingen vooronderzoek betaald educatief verlof.	46
• Overzicht vaststellingen inspecties opleidingscheques.	47
• Financiële verdeling per prioriteit	54
• Terugvorderbaar bedrag	55
• Terugvorderbaar bedrag per dossier	56
• Aantal dossiers administratieve geldboeten voor strafbare feiten over de periode 2013-2015 ingedeeld per materie.	61
• Typologie inbreuken in dossiers met verschillende inbreuken over de periode 2014-2016	63
• Wijze van optreden in dossiers administratieve geldboeten in 2016.	63
• Typologie niet geïnde boeten in 2016	64

Woord vooraf

1

BESTE LEZER,

Na een jaar vol verandering was 2016 het jaar waarin iedereen zijn plaats vond in het Departement Werk en Sociale Economie. Nieuwe maatregelen werden ontrold en collega's leerden elkaar kennen. Na de 6^e staatshervorming en de inkanteling van het Vlaamse Subsidieagentschap en het Vlaams Agentschap Europees Sociaal Fonds werd het tijd om als Departement Werk en Sociale Economie een geheel te vormen. Zo werd dan de strategische oefening gelanceerd die de plaats, rol en taak van het Departement Werk en Sociale Economie scherp wil stellen.

2016 was ook het jaar waarin ik een nieuw afdelingshoofd mocht welkom heten in de Afdeling Toezicht en Handhaving. Dhr. Jan Boeykens legde onmiddellijk eigen accenten. De professionalisering van de werking van de afdeling werd verdergezet met bijkomende aandacht voor beheersrapportering. Daarnaast werd de inkanteling van het projectteam Dienstencheques voorbereid.

Ondertussen bouwt de Afdeling Toezicht en Handhaving verder aan een kwaliteitsvol, uniform en integer optreden. In een strategische project werd werk gemaakt van risicoanalyse, doorlooptermijnen, effect- en impactmeting en ondernemingsgericht optreden.

Dit jaarrapport wil opnieuw weergave zijn van de geleverde inspanningen in dit boeiende en veel-eisende jaar waarin verandering en vernieuwing centraal stonden. U vindt hier een overzicht van de vaststellingen en resultaten van de inspectierondes in de verschillende materies.

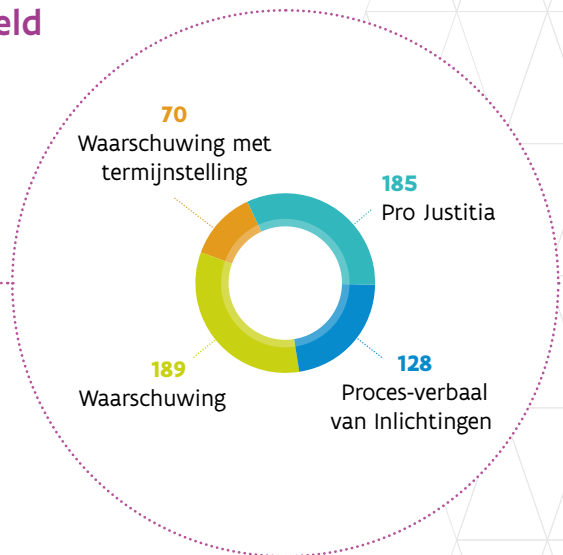
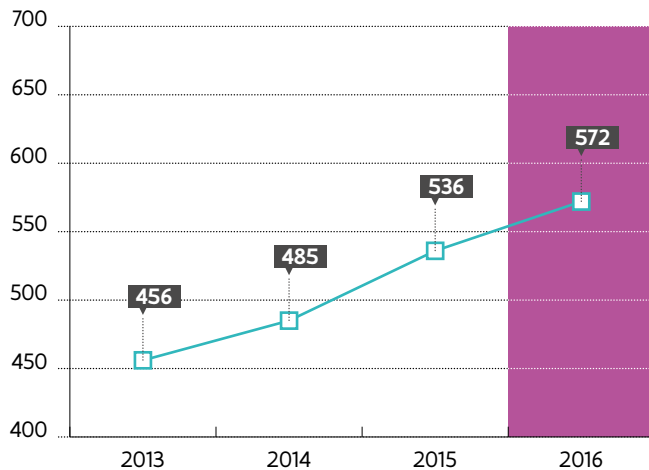
Ik wens u alvast veel leesplezier met de neerslag van de werkzaamheden van mijn inspectiedienst in dit jaarrapport 2016.

Met vriendelijke groeten,

DIRK VANDERPOORTEN
Secretaris-generaal
Departement Werk en Sociale Economie.

Samenvatting

In 2016 werden 572 Processen-verbaal opgesteld

Aantal uitgevoerde inspecties

Het aantal uitgevoerde inspecties nam ten opzichte van 2013 van 2.146 toe tot 2.219 in 2016. De realisatiegraad ten opzichte van het vooropgesteld objectief volgens de respectieve strategische boordtabellen is:

JAAR	VOOROPGESTELD	GEREALISEERD	%
	OBJECTIEF	AANTA INSPECTIES	
2013	2.068	2.146	104%
2014	2.065	2.438	118%
2015	2.706	2.815	104%
2016	2.169	2.219	102%

Dienstencheques

Bij de 325 uitgevoerde inspecties werden er bij 129 inbreuken vastgesteld. Deze resultaten zijn gelijkaardig aan deze van het jaar 2015. Toen werden er bij 62 van de 200 inspecties inbreuken vastgesteld.

Er werden in 2016 35 Pro Justitia opgesteld, 69 waarschuwingen en er werden 21 Processen Verbaal van Inlichtingen overgemaakt. Bij 42 inspecties werd voorgesteld om onterecht verkregen subsidies terug te vorderen.

Strategische project

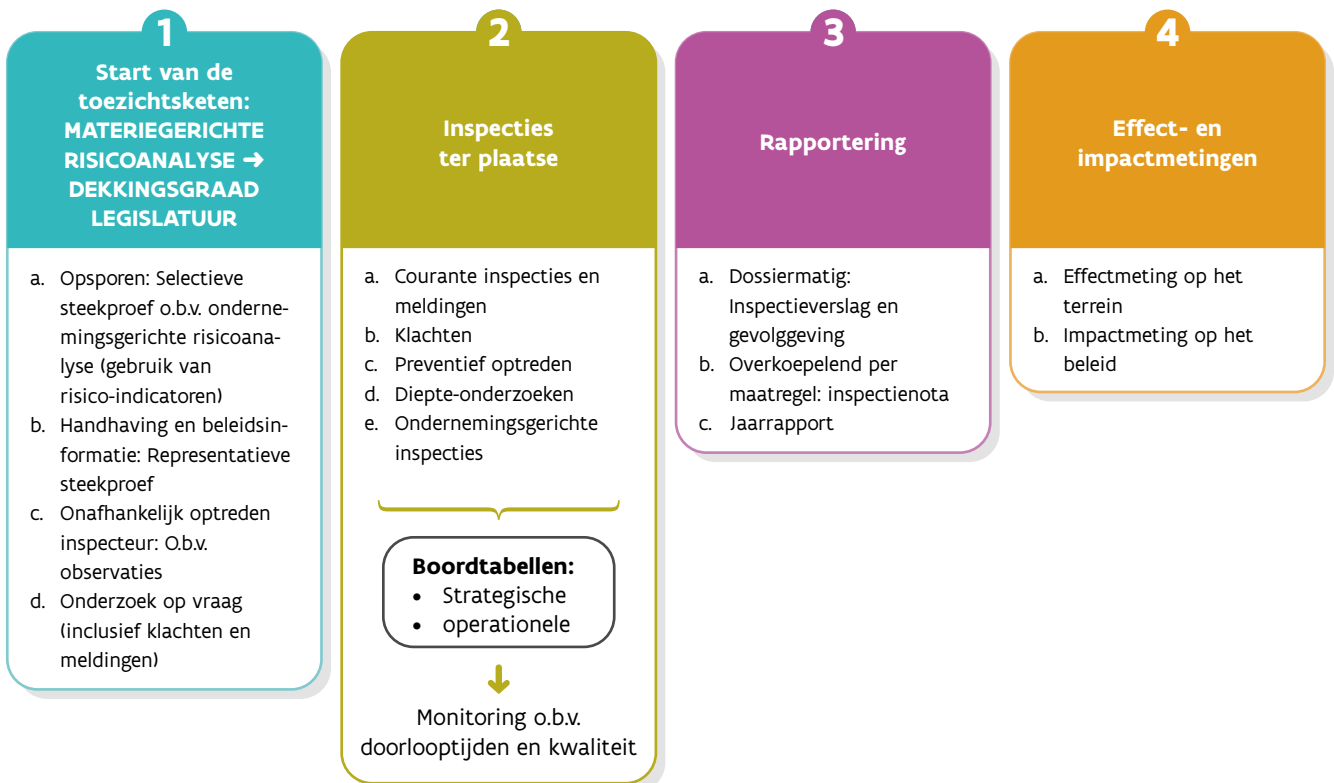
VISIE: DNA AFDELING TOEZICHT EN HANDHAVING

De rol van de Afdeling Toezicht en Handhaving ligt in de kerngebieden **opsporing, inspectie** en **beleidsontwikkeling**. Normconform handelen ondersteund door het inspectiedecreet vormt de ruggengraat van de afdeling.

KERNTAKEN

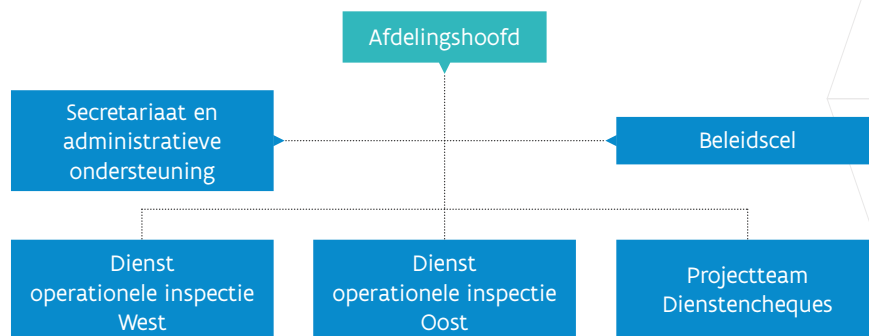
TOEZICHTSKETEN

Een slagvaardige toezicht en handhaving

3.1 Organogram

Op 31 december 2016 waren er 54 personen (reëel VTE 47,93) in de Afdeling Toezicht en Handhaving actief binnen onderstaand organogram:

Figuur: Organogram

- Dienst operationele inspectie Oost: 1 diensthoofd en 12 inspecteurs;
- Dienst operationele inspectie West: 1 diensthoofd en 15 inspecteurs;
- Projectteam Dienstencheques: 1 projectleider en 13 inspecteurs;
- Beleid cel: 4 medewerkers;
- 1 strategisch hoofdadviseur;
- 1 afdelingshoofd;
- Secretariaat en administratieve ondersteuners: 5 personen.

Inhoudelijk wordt de werking verder ondersteund door materie-experts. In hun tijdsbesteding zijn zij voor een bepaald gedeelte vrijgehouden voor inhoudelijk ondersteunend werk binnen een bepaalde materie.

3.2 Vorming, Training en Opleiding

In de uitbouw van een kwaliteitsvolle organisatie mag een structureel vormings- en trainingsbeleid niet ontbreken. De sterkte van de Afdeling Toezicht en Handhaving ligt in haar menselijk kapitaal. We willen dit versterken door de verdere uitbouw van een efficiënt vormingsbeleid en kwalitatief aanbod. De Afdeling Toezicht en Handhaving participeert ten volle aan de vormingsplan van het Departement Werk en Sociale Economie.

Zo werd door de Afdeling Toezicht en Handhaving in 2016 in totaal 479 uren aan vorming gevolgd.

De Afdeling Toezicht en Handhaving zet sterk in op interne vorming binnen het Departement Werk en Sociale Economie dit door opleidingen op maat, die focussen op de kennisversterking van de inspecteurs. In 2016 was er aandacht voor een aantal technische vormingen voor de inspecteurs in kader van een doorgedreven inspectiemethodologie.

In 2016 werd onder meer ingezet op vorming rond volgende thema's:

- De rechten van personen die worden verhoord (de zogenaamde Salduz-wet);
- De online opleidingstool rond antidiscriminatie (E-div);
- Het rekenprogramma Excel;
- De multifunctionele aangifte sociale zekerheid (DMFA).

3.3

ICT

In 2016 werd op het vlak van ICT enerzijds de reeds bestaande zaken, zoals het elektronisch inspectiedossier en de bijhorend business intelligence tool gecontinueerd en verbeterd, en anderzijds werden een aantal nieuwe paden geëxploreerd.

E-PV

Het elektronisch PV werd in eerste instantie ingevoerd voor de 4 federale sociale inspectiediensten. Voorheen werkte elk met zijn eigen papieren proces-verbaal – het project e-PV vervangt dit door één uniek elektronisch pv. Sinds enkele jaren zijn er gesprekken tussen de federale overheidsdienst WASO en de afdeling Toezicht en Handhaving met betrekking tot de aansluiting van onze afdeling tot het project e-PV. Omwille van het gebruik van een eigen applicatie (elektronisch inspectiedossier) dient voor de aansluiting van onze dienst op het elektronisch PV een web-service ontwikkeld te worden zodat de data die onze inspecteurs invoeren in de eigen toepassing kunnen worden overgenomen in het e-PV. Omwille van andere budgettaire prioriteiten langs de kant van e-PV, konden de analyse-gesprekken pas in 2016 worden opgestart. De analyse en mapping wordt verder gezet in 2017 en een aansluiting wordt voorzien voor de tweede helft van 2017.

Fraudedetectie dienstencheques

In 2015 werd de afdeling bevoegd voor de controle op de materie dienstencheques. Tot eind 2015 kon beroep gedaan worden op het fraudedetectiesysteem van de dienst Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening die voorheen bevoegd was voor de controles. In 2015 werden gesprekken met de dienst datamining van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening gevoerd omtrent de door hen gebruikte systemen om zogenaamde 'knipperlichten' en fraude op te sporen. Op basis van deze gesprekken en de reeds opgedane ervaring bij de inspecteurs werd een eigen systeem van fraude-indicatoren uitgerold. Bij het overhevelen van de volledige bevoegdheid met betrekking tot het beheer van de dienstencheques naar Vlaanderen begin 2016 werden tevens de nodige datastromen tussen de dienstenleverancier en het Departement Werk en Sociale Economie opgezet. De combinatie van deze beiden zorgde ervoor dat reeds in 2016 de eerste dossiers op basis van de eigen risico-analyse binnen de materie dienstencheques konden gecontroleerd worden.

Elektronisch inspectiedossier

Deze applicatie is sinds 2010 in gebruik. Na de inwerkingtreding van de zesde staatshervorming werd de afdeling Toezicht en Handhaving bevoegd voor een aantal nieuwe materies. Dankzij de aanpasbaarheid van het systeem kon de interne beheerder van de applicatie de registratie voor deze nieuwe bevoegdheden zelf toevoegen. Op die manier konden ontwikkelkosten en kosten voor in-productie-stelling vermeden worden.

Bijkomende toegang databanken

Om kwaliteitsvolle controles te kunnen uitvoeren dienen de inspecteurs te kunnen beschikken over de nodige betrouwbare data. Daarom zette de afdeling de afgelopen jaren sterk in op het verkrijgen van de nodige machtigingen tot authentieke gegevensbronnen. Zo kunnen de inspecteurs reeds enige tijd opzoeken doen in het rijksregister, Dimona en Limosa. In 2016 werden de toegang uitgebreid met een machtiging voor het consulteren van gegevens omtrent de DMFA (Multifunctionele Aangifte), de onlinedienst voor de aanwezigheidsregistratie bij werken in onroerende

staat en activiteiten die behoren tot de vleessector (CheckIn@Work) en Aangifte Van Werken die vallen onder de onroerendgoedsector.

Big Data

Enkele jaren geleden nam de afdeling een start met het uitbouwen van een risico-analyse. Daar waar deze in de eerste plaats gericht was op het uitvoeren van een inschatting van de risico's op niveau van de te controleren materies/bevoegdheden, dalen we verder af naar een risico-analyse die gericht is op het detecteren van fraude. Een belangrijk middel in dit proces is het analyseren van data. In 2016 werd de eerste stap gezet in de wereld van big data. Samen met een dienstenleverancier werd een Proof of Concept uitgewerkt. Deze weg wordt in 2017 verder bewandeld.

Strategisch project

Naar aanleiding van de nieuwe bevoegdheden overgekomen uit de 6e staats hervorming, dient Afdeling Toezicht en Handhaving haar aanpak inzake de uitvoering van inspectietaken en de wijze van handhaving te herzien. Hiertoe werd vanuit het ondernemingsplan van het Departement Werk en Sociale Economie 2016 een strategisch project opgestart.

Als basisprincipe formuleert de afdeling het engagement om over een termijn van een legislatuur alle bevoegde materies te inspecteren; hetzij vanuit een horizontale ondernemingsgerichte benadering ('ondernemingsgerichte inspecties'), hetzij materiegericht vanuit ernstige risicobepalingen ('materiegerichte inspecties'). De conceptuele uitwerking hiervan was het onderwerp van het strategisch project 2016.

Conform het uitgewerkte projectplan werd dit opgedeeld in 2 deelprojecten: (1) actualisatie van de strategische boordtabel, van waaruit de jaarlijkse operationele boordtabel wordt gedestilleerd; (2) uitwerking van de risicoanalyse, zowel materie- als ondernemingsgericht.

Het resultaat is een **methodische managementvisie op de werking van de afdeling**.

Vanuit een oefening die werd gedragen door de hele afdeling werd gezocht naar de onderliggende *operationele principes* die richtinggevend zijn voor het opstellen van onze missie en visie.

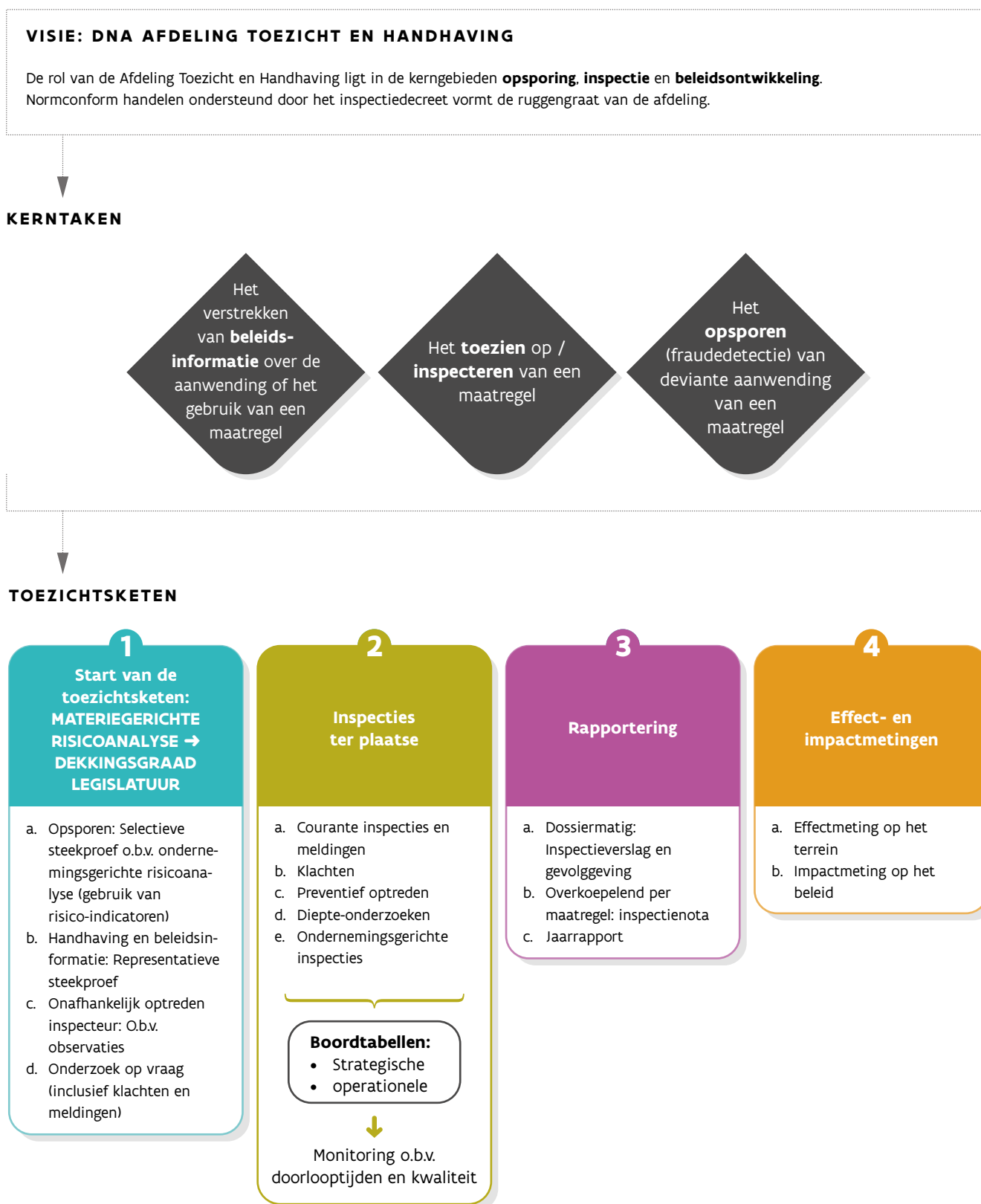
Samen met de operationele principes vormt de *materiegerichte risicoanalyse* – die jaarlijks geactualiseerd wordt – de start van de toezichtsketen. Afhankelijk van de geïdentificeerde risico's worden de *dekkingsgraden* van een materie bepaald voor de strategische boordtabel, die de hele legislatuur beslaat. Een dekkingsgraad is de mate waarin de populatie die gebruik maakt van de betrokken materie, geïnspecteerd wordt over een bepaalde periode - i.c. een legislatuur. Risicovolle materies kennen een hogere dekkingsgraad dan risicoarme materies.

De dekkingsgraden worden vertaald in *steekproeven* die jaarlijks worden gerealiseerd via de operationele boordtabel. Afhankelijk van de inspectiedoelstellingen, wordt een steekproef representatief en aselekt (voor generiek toezicht en handhaven), dan wel selectief (voor fraudedetectie of opsporen van deviant gedrag) genomen. In de toekomst wil de afdeling een inspectieronde op een systematischer en wetenschappelijker manier opzetten door aandacht te schenken aan de steekproeftrekking. De bevindingen en conclusies zullen daardoor beter gekaderd kunnen worden.

Het inspectie-opzet krijgt concrete uitwerking via verschillende *inspectietypes*, afhankelijk van de vooropgestelde inspectiedoelstellingen: (1) courante inspecties, (2) klachten, (3) preventief optreden, (4) diepte-onderzoeken. In 2016 werd daar een nieuw type aan toegevoegd: (5) ondernemingsgerichte inspecties.

Met de ondernemingsgerichte aanpak wil de afdeling werk maken van een blinde vlek in de materiegerichte aanpak. In plaats van verschillende materies op verschillende momenten naast elkaar te controleren, willen we een beeld krijgen van de combinatie van subsidiestromen en maatregelen bij eenzelfde onderneming. Dit vraagt een gecoördineerde aanpak waarbij de voorbereiding van het dossier cruciaal is. Met interdisciplinaire teams kunnen zo mogelijke dubbele en oversubsidiëring aan het licht gebracht worden.

Onderstaande figuur geeft een samenvattend beeld.

Figuur: Visie

Voortgang van inspectierondes wordt gemonitord via verschillende *beheersinstrumenten*:

- Met de strategische en de operationelen boordtabellen wordt de afdeling aangestuurd.
- Het concept van doorlooptijden, gehanteerd als norm voor de bestede tijd aan een 'normaal' dossier, werd in 2016 herbekeken in functie van klantgerichtheid. In 2017 zal een nieuw kader voor meting worden opgezet.
- De inhoud van de inspectierapporten wordt al geruime tijd onderworpen aan verschillende kwaliteitstoetsen. Via periodieke meting wordt de evolutie van de kwaliteit gemonitord en bijgestuurd waar nodig.
- Er worden tijdsmetingen uitgevoerd van inspecties binnen een materie. Deze tijdsmetingen resulteren in een gemiddeld aantal gependeerde dagen aan een inspectiedossier, dat wordt gebruikt voor de opmaak van de operationele boordtabel.

Kortom, in 2016 werd grote vooruitgang geboekt inzake visie-ontwikkeling: er werd een methodische aanpak uitgewerkt voor de werking van de afdeling, gaande van de verschillende inspectiedoelstellingen, over steekproeftrekking met ken- en stuurgetallen in de boordtabellen, en vertaling in inspectietypes. De afdeling toont zich hiermee bereid verder te professionaliseren, om te groeien in de rol van partner voor het beleid én op het terrein meer slagkracht aan de dag te leggen.

4.1 Diepte-onderzoeken

Sinds 2013 koos de Afdeling Toezicht en Handhaving ervoor om de arbeidsintensieve diepteonderzoeken beter in het vizier te brengen en apart op te volgen. Diepteonderzoeken zijn onderzoeken die vanwege een aantal bepalende kenmerken een bijzondere onderzoeksmethodiek vergen.

De kenmerken die een onderzoek tot een diepteonderzoek maken worden hieronder opgesomd in een niet-exhaustieve niet-cumulatieve lijst:

1. Het onderzoek vergt onderzoekdaden in diverse geografische regio's;
2. Het onderzoek behelst meer dan één deelmaterie waarvoor de afdeling bevoegd is;
3. Het onderzoek overschrijdt met een factor 3 het voorziene gemiddeld aantal mensdagen per dossier zoals voorzien in de boordtabel;
4. Het onderzoek loopt in samenwerking met één of meerdere externe diensten;
5. De gecumuleerde toegekende subsidiebedragen overschrijden het gemiddelde in de materie(s).

Het is duidelijk dat niet elk van deze kenmerken afzonderlijk een onderzoek tot diepteonderzoek maakt. Het is in de specifieke combinatie van deze criteria dat maakt dat een onderzoek voldoende zwaarte krijgt om als diepteonderzoek beschouwd te worden. Elke materie kan voorwerp uitmaken van een diepteonderzoek.

In 2016 werden 26 onderzoeken weerhouden als diepteonderzoek. De aanleiding van deze onderzoeken zijn:

- 7 eigen onderzoeken, spontaan opgestart;
- 4 onderzoeken op vraag van de beleidsafdelingen van het Departement Werk en Sociale Economie;
- 13 op vraag van externe diensten;
- 2 onderzoeken naar aanleiding van een klacht of melding.

In 17 van de 26 diepteonderzoeken (65%) werd samengewerkt met een andere dienst. In de meerderheid van de gevallen is dat met de federale dienst Toezicht Sociale Wetten (10x) maar evengoed met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (4x) en/of de politie (3x).

De totale tijd die aan deze onderzoeken werd besteed is 1,78 VTE.

Deze onderzoeken werden hoofdzakelijk uitgevoerd in de materies migratie en arbeidsbemiddeling, maar ook de materies tewerkstellingsmaatregelen en sociale economie kwamen aan bod.

Diepteonderzoeken leiden regelmatig tot het opstellen van een Pro Justitia waardoor er mogelijks een strafrechtelijke sanctionering volgt. In deze 26 onderzoeken werden 11 Pro Justitia's, 1 waar-

schuiving en 4 inlichtingenverslagen opgesteld. Tevens werd in 9 dossiers een advies geformuleerd tot een stopzetting en/of terugvordering van subsidies.

4.2 Ondernemingsgerichte inspecties

Een deel van de nieuwe maatregelen vanuit de 6^e staatshervorming zijn materies met een belangrijke financieringsomvang en eerder individugerichte subsidiëringen of kortingen. De Afdeling Toezicht en Handhaving beoogt een valabele dekking van het aantal te inspecteren objecten per materie of thema en wil daarboven uit de terreinervaringen beleidsmatige input leveren. Daarnaast zijn er blinde vlekken in de huidige materiegerichte aanpak. De al dan niet toegelaten combinatie van maatregelen binnen een onderneming blijft vaak onderbelicht in ons optreden.

De Afdeling Toezicht en Handhaving benadert momenteel haar optreden quasi uitsluitend materiegericht waarop realisatiedoelstellingen worden geformuleerd. Deze aanpak eenzijdig verderzetten lijkt niet meer mogelijk. Naast de materiegerichte werking zijn er nu reeds vormen van een integrale- of ondernemingsgerichte aanpak:

- Bij een inspectie/controle ter plaatse over een materie worden vaststellingen m.b.t. de andere huidige Vlaamse bevoegde materies meegenomen;
- In het kader van diepte-onderzoek wordt op ondernemings- of organisatieniveau diverse aspecten van verschillende bevoegde materies mee in kaart genomen bij hun optreden en rapporteringen;
- In uitvoering van het samenwerkingsakkoord binnen de Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD) treden de Vlaamse samen met de federale sociale inspecteurs op via de arrondissementele cellen (AC), elk voor hun bevoegdheden.

Het strategische project rond ondernemingsgericht optreden is erop gericht voorliggend concept verder uit te werken als basis voor de werking van de afdeling en de wijze van aanpak uitdiepen in het formuleren van operationele doelen.

Het bewerkstelligen van een gecombineerde materie- en ondernemingsgerichte benadering van toezicht en handhaving is het uiteindelijke doel met een valabele dekking van alle materies over een legislatuurperiode en dubbele subsidiëring uit te sluiten.

Binnen de Afdeling Toezicht en Handhaving werd een projectgroep opgericht om deze doelstelling vorm te geven. De projectgroep werd gelijkmatig samengesteld uit inspecteurs, strategisch adviseurs uit de beleidscel en administratieve ondersteuners.

Het is de bedoeling tot een verdere operationele uitrol te komen in de loop van 2017.

4.3 Preventief optreden

Preventief optreden is gericht op het voorkomen van overtredingen. Preventieve handhaving heeft als doel het bevorderen van de (bij voorkeur 'spontane') naleving van de regelgeving. De mate van het naleven van regels wordt in belangrijke mate beïnvloed door verschillende factoren, zoals normbesef, financiële drijfveren, controle en pakkans, leeftijd, buurt/omgeving, opvoeding en de kwaliteit van de regelgeving. Maar bovenal is spontane naleving gelinkt aan kennis van de vigerende regelgeving en afspraken. Het preventieve optreden van Afdeling Toezicht en Handhaving door middel van hiertoe opgezette inspectierondes is dan ook in de eerste plaats gericht op toelichting van wetgeving en het verstrekken van informatie over risico's en het handhavingsbeleid.

Een inspectieronde vanuit preventief oogpunt is het meest opportuun bij een verandering van de regelgeving of na een lange 'inspectiepauze' (dit wil zeggen na een periode waarin een maatregel omwille van het lage inbreukenrisico minder frequent geïnspecteerd werd).

In 2016 werden enkele preventieve inspectierondes georganiseerd, elk met eigen doelstellingen.

Het vooronderzoek inzake Betaald Educatief Verlof, waarbij in totaal 170 ondernemingen onderzocht werden, was gericht op gegevensverzameling m.b.t. tot risicoanalyse. Bij onderzoeken ter plaatse werd de context van de staatshervorming verduidelijkt, en werd de afdeling geïntroduceerd als nieuwe controle instantie. Dit vooronderzoek wordt gecontinueerd in 2017.

Afdeling Toezicht en Handhaving voerde ook een preventief onderzoek naar aanleiding van een wijziging aan het BVR betreffende de opleidingscheques voor werknemers dd. 18/07/2003. De regelgeving werd met ingang van 01/03/2015 gewijzigd, waardoor hooggeschoolde werknemers enkel nog gebruik kunnen maken van opleidingscheques indien zij vooraf loopbaanbegeleiding hebben gevolgd én de opleiding werd opgenomen in het persoonlijk ontwikkelingsplan waarin deze begeleiding resulteerde. De preventieve inspectieronde focuste dus op de hooggeschoolde gebruiker van opleidingscheques en was erop gericht informatie te verstrekken aan opleidingsinstanties en gebruiker. De steekproef bestond uit 97 individuen, die opleidingscheques hadden gebruikt bij 61 verschillende opleidingsinstanties. Naar aanleiding van de inspectieresultaten heeft de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding in een aparte communicatie enkele richtlijnen verduidelijkt.

In het kader van de hervorming van de regelgeving lokale diensteneconomie, die in voege is gegaan op 01/04/2015, besliste de afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie om in 2016 een preventieve inspectieronde op te zetten. De nieuwe regelgeving kent nog heel wat overgangsbepalingen en vele artikelen gaan pas in op 1/1/2018. Deze preventieve inspectieronde was gericht op sensibilisering van de promotoren om tegen 1/1/2018 volledig klaar te zijn om de nieuwe regelgeving correct toe te passen. Zowel ter plaatse aan de promotoren, als achteraf via de koepelorganisatie, werd informatie gegeven betreffende de vaststellingen en hoe deze tijdig te remediëren.

Meer informatie over de inspectieresultaten van voornoemde controlerondes kan teruggevonden worden in de respectievelijke hoofdstukken.

Met betrekking tot de bevoegdheden van de afdeling inzake discriminatie, wordt veel belang gehecht aan sensibilisering en preventie. Daartoe werd in 2012 voor een eerste keer de quickscan gebruikt. Het was de bedoeling om in 2016 deze ronde te herhalen bij dienstenchequebedrijven, verbonden aan de geplande decreetswijziging. De wijziging van de regelgeving is echter pas begin 2017 ingegaan, waardoor ook deze preventieve inspectieronde werd uitgesteld.

Kwaliteitsvolle toezichtstaken in uiteenlopende materies

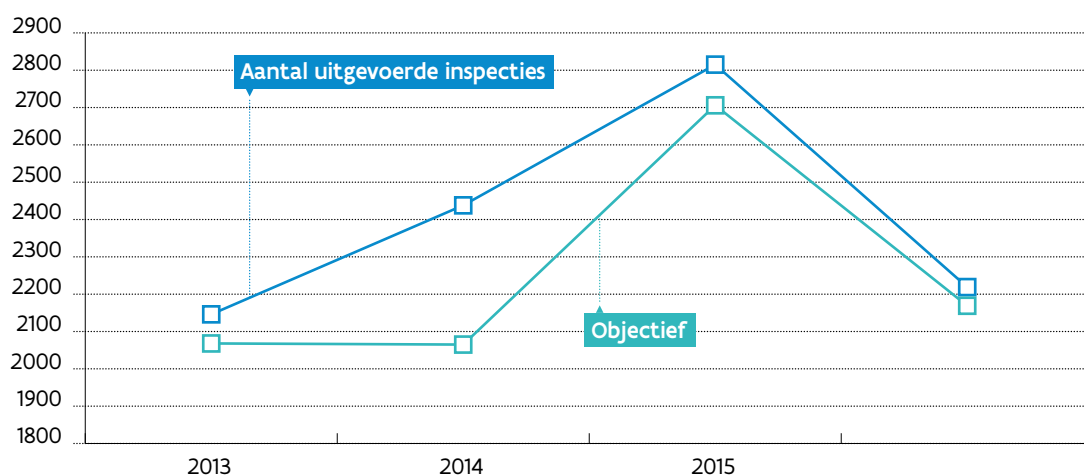
5.1 Algemeen

MATERIE / THEMA / CLUSTER	2016			STAND VAN ZAKEN 31/12/2016	
	MENS-DAGEN/ DOSSIER	VTE	OBJECTIEF	AANTAL	% VAN OBJECTIEF
Courante inspecties, klachten en meldingen					
Economische migratie	2,4	12,34	900	960	107%
Private arbeidsbemiddeling	2,5	4,13	289	322	111%
Sociale Interventie	1,5	0,6	70	66	94%
Antidiscriminatie	2,25	1,34	104	103	99%
Europees Sociaal Fonds	9	2,57	50	52	104%
Sociale Economie	1,75	0,11	11	7	64%
Activeringsmaatregelen	2	0,22	19	15	79%
Tewerkstellingsmaatregelen	5	0,43	15	26	173%
Competentie & Loopbaan (BEV)	0,5	0,41	175	172	98%
Taaldecreet	1,25	0,24	34	35	103%
Dienstenchequebedrijven	5	9,43	330	293	89%
Preventief					
Quickscans DCO	0,5	0	0		
Sociale economie LDE	2,5	1,07	75	71	95%
Opleidingscheques	1,5	0,83	97	97	100%
Subtotaal		33,72	2169	2219	102%
Diepte-onderzoeken		1,26		1,78	
Totaal		34,98			
Ondernemingsgerichte onderzoeken (experimenteel)		0,5			

Grafiek: Boordtabel 2016

Het verschil in de verhouding tussen het aantal gerealiseerde dossiers en het beschikbare VTE over de verschillende jaren valt te verklaren door wijzigende strategische keuzes tussen de materies. Wanneer inspecties in materies met een hoog aantal gemiddelde mensdagen per dossier vervangen

worden door inspecties met een laag aantal gemiddelde mensdagen per dossiers zal het totaal aantal te realiseren inspecties dalen hoewel het VTE gelijk blijft. Andersom geldt dit natuurlijk ook.

	2013	2014	2015	2016
Objectief	2068	2065	2706	2169
Aantal uitgevoerde inspecties	2146	2438	2815	2219

Grafiek: Evolutie van het totaal aantal uitgevoerde inspecties ten opzichte van het vooropgesteld aantal inspectie volgens de strategische boordtabel, periode 2013-2016.

Het aantal uitgevoerde inspecties nam ten opzichte van 2013 van 2.146 toe tot 2.219 in 2016. De realisatiegraad ten opzichte van het vooropgesteld objectief volgens de respectieve strategische boordtabellen is:

JAAR	VOOROPGESTELD OBJECTIEF	GEREALISEERD AANTAL INSPECTIES	% REALISATIEGRAAD
2013	2.068	2.146	104%
2014	2.065	2.438	118%
2015	2.706	2.815	104%
2016	2.169	2.219	102%

Tabel: Overzicht van de procentuele realisatiegraad t.o.v. het vooropgesteld objectief periode 2013-2016

Korte toelichting bij tabel:

Dienstencheques

Er werden in 2016 325 inspectiedossiers afgesloten. Bij de 325 uitgevoerde inspecties werden er bij 129 inbreuken vastgesteld.

Tewerkstelling van buitenlandse werknemers

In 2016 werden 960 migratiedossiers behandeld waarvan 538 spontane en opvolgingsinspecties, 143 dossiers op vraag van de dienst Economische migratie, 238 acties in kader van de werking van de Arrondissementale Cel, 26 gevraagde inspecties en 15 klachten en meldingen.

Private arbeidsbemiddeling

Afgelopen jaar werden 322 inspecties, waarvan 65% spontane inspecties. Klachten en meldingen maakten 9% uit van het totaal.

We stellen vast dat het aandeel inspecties in de uitzendsector nog steeds toeneemt. De hogere aanwezigheid in de uitzendsector komt onder andere door de aanwezigheid van buitenlandse zogenaamde detacheringsbureaus – binnen de bemiddelingssector de meest fraudegevoelige sector is. Ook worden meer en meer gebruikers gecontroleerd.

Sociale Interventie

Na afloop van de begeleidingstermijn worden steekproefsgewijs inspecties uitgevoerd bij de outplacement-kantoren die de begeleiding in deze sociale interventiedossiers uitvoerden. In 2016 werden 66 dossiers geïnspecteerd.

Antidiscriminatie

In 2016 werden 103 inspecties uitgevoerd, waarvan 71 op het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkten en 32 inspecties op het Koninklijk Besluit dienstencheques met betrekking tot antidiscriminatie. Ook in 2017 blijft de materie prioritair voor de afdeling.

Europees Sociaal Fonds

In het kader van het Europees Sociaal Fonds, werkt de Afdeling Toezicht en Handhaving in onderaanneming van de Vlaamse auditautoriteit. Die bepaalt – op basis van steekproeftrekking – hoeveel dossiers effectief in onderzoek worden gezet. In 2016 werden 52 toegewezen dossiers opgeleverd.

Sociale economie

Omwille van de schorsing van het maatwerkdecreet werd enkel geïnspecteerd wanneer een klacht werd ontvangen of wanneer er een vraag tot onderzoek kwam van de administratie. Zo werden in 2016 slechts 7 zulke dossiers behandeld.

Activeringsmaatregelen

In deze materiecluster werden in 2016 13 ondernemingen bezocht in kader van de Vlaamse Ondersteuningspremie en werden 2 dossiers 50+ bekeken.

Tewerkstellingsmaatregelen

In 2016 inspecteerde de Afdeling Toezicht en Handhaving nog 26 tewerkstellingsmaatregelen waaronder 20 dossiers Werkervaring.

Competentie en Loopbaan

Binnen deze cluster werden in totaal 269 inspecties uitgevoerd. In 2016 heeft Afdeling Toezicht en Handhaving een preventieve inspectieronde georganiseerd inzake opleidingscheques (97 dossiers) en een vooronderzoek m.b.t. het betaald educatief verlof (172 dossiers).

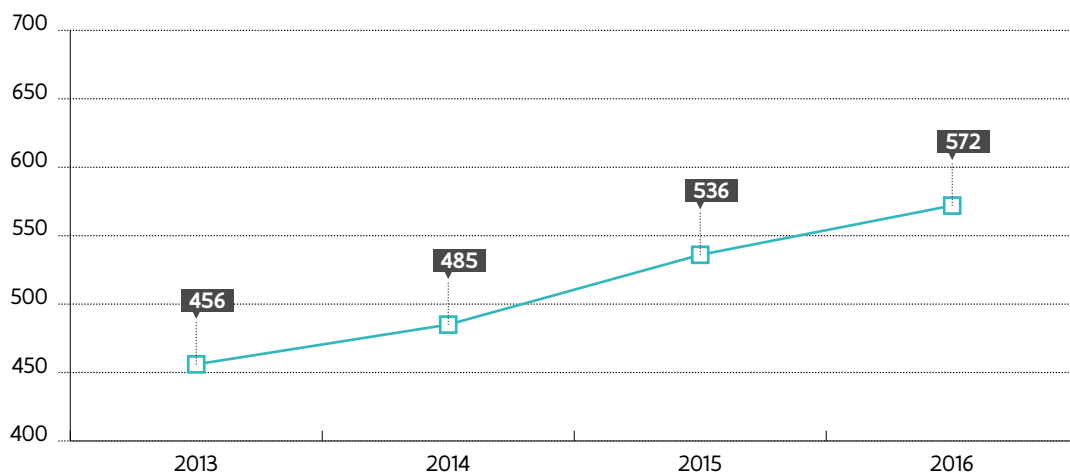
Taaldecreet

In 2016 werden 35 inspecties afgerond in het kader van toezicht op de naleving van het Taaldecreet. Dit resulteerde in 73 vaststellingen. De vastgestelde inbreuken werden gevat in 6 Processen-verbaal, 13 Waarschuwingen en 8 Waarschuwingen met termijnstelling opgemaakt.

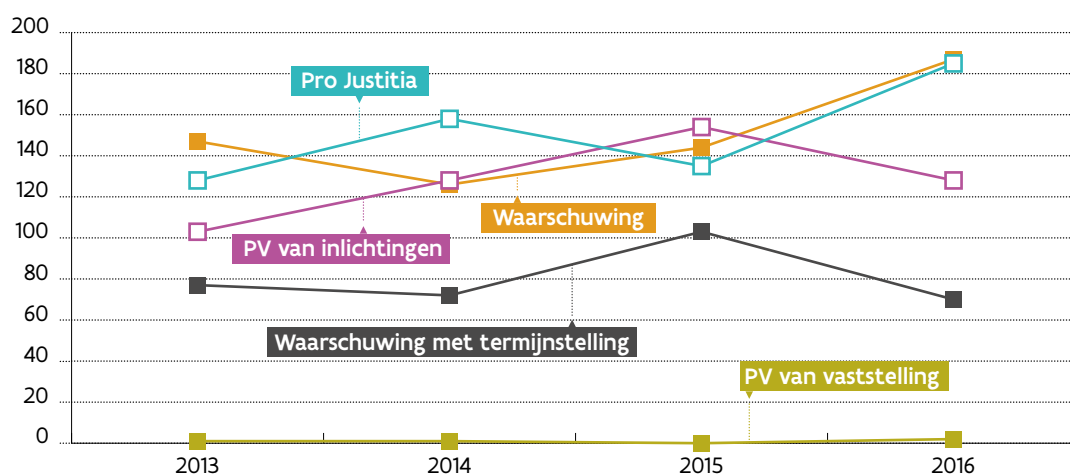
Wijze van optreden

In 2016 werden er 572 Processen-verbaal opgesteld:

- Pro Justitia 185;
- Proces-verbaal van Inlichtingen 128;
- Waarschuwing 189;
- Waarschuwing met termijnstelling 70.

Grafiek: Overzicht van het totaal aantal Processen Verbaal periode 2013-2016

Pro Justitia	128	158	135	185
PV van Inlichtingen	103	128	154	128
PV van Vaststelling	1	1	0	2
Waarschuwing	147	126	144	187
Waarschuwing met termijnstelling	77	72	103	70

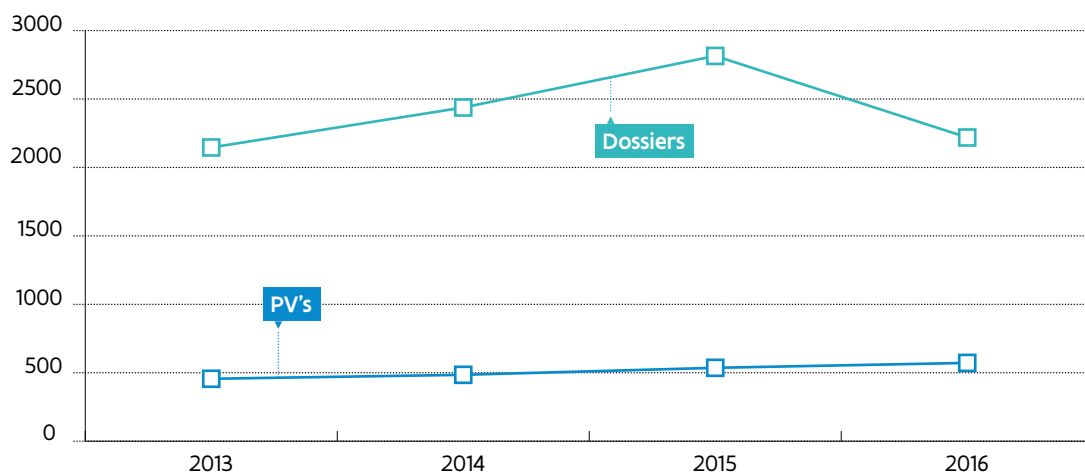
Grafiek: Overzicht wijze van optreden 2013-2016

In tegenstelling tot de vorige jaren stijgt naast het aantal Processen-verbaal in absolute aantallen, ook de verhouding opgestelde Processen-verbaal ten opzichte van het aantal afgewerkte dossiers:

- In 2013 bedroeg deze verhouding 1 Proces-verbaal om de 4,71 dossiers (2.146 uitgevoerde inspecties versus 456 Processen-verbaal).
- In 2014 bedroeg de verhouding 2.438 uitgevoerde inspecties t.a.v. 485 Processen-verbaal of om de 5,03 dossiers werd er een Proces-verbaal opgemaakt. Het hoge aantal behandelde dossiers KB474 waarbij geen Processen-verbaal werden opgemaakt vertekende in de negatieve zin de verhouding.

- In 2015 werd een verhouding gerealiseerd van 2.815 uitgevoerde inspecties ten aanzien van 536 Processen-verbaal of werd om de 5,25 dossiers Proces-verbaal opgesteld.
- In 2016 werd 1 Proces-verbaal opgesteld om de 3,88 dossiers.

De grafiek hieronder maakt dit duidelijk:

	2013	2014	2015	2016
Dossiers	2146	2438	2815	2219
PV's	456	485	536	572

Grafiek: De verhouding dossiers ten opzichte van Processen Verbaal in de periode 2013–2016

DOCUMENTTYPE	MATERIE	AANTAL
Pro Justitia	Migratie	99
	Arbeidsbemiddeling	43
	Dienstencheques	35
	Taaldecreet	6
	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	2
PV van Inlichtingen	Migratie	75
	Arbeidsbemiddeling	27
	Dienstencheques	21
	Sociale economie	2
	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	2
Waarschuwing	Activeringsmaatregelen	1
	Arbeidsbemiddeling	83
	Migratie	49
	Dienstencheques	36
	Taaldecreet	13
Waarschuwing met Termijnstelling	Evenredige participatie op de arbeidsmarkt	6
	Dienstencheques	33
	Arbeidsbemiddeling	19
	Migratie	11
PV van Vaststellingen	Taaldecreet	8
	Arbeidsbemiddeling	2

Tabel: Overzicht PV's per materie

Meer gedetailleerde informatie over de Processen-verbaal vind je in dit rapport terug bij de resultaten en vaststellingen van de respectieve materies.

Verder in dit hoofdstuk zullen de inspecties behandeld worden per materies:

- Dienstencheques;
- Tewerkstelling van buitenlandse werknemers;
- Private arbeidsbemiddeling;
- Sociale Interventie;
- Antidiscriminatie;
- Taaldecreet;
- Activeringsmaatregelen en tewerkstellingsprogramma's;
- Competentie en Loopbaanbeleid;
- Sociale Economie;
- Europees Sociaal Fonds.

5.2 Dienstencheques

5.2.1 Project inspectie dienstencheques

In het kader van de 6de staats hervorming werd de maatregel dienstencheques overgeheveld naar de gewesten. Door de Bijzondere Wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de zesde staats hervorming wordt het Departement Werk en Sociale Economie, sinds 1 juli 2014 onder andere bevoegd voor de bevordering van de buurtdiensten en – banen de z.g. dienstencheques, zoals bepaald in artikel 6, § 1, IX,3° van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen.

De opdracht van de Afdeling Toezicht en Handhaving in verband met de dienstencheques bestaat erin te inspecteren of de erkende ondernemingen de wetgeving en de reglementering op de dienstencheques naleven.

Vanaf 1 januari 2016 werd Vlaanderen bevoegd voor de dienstencheques en startte de opdracht van Sodexo om Vlaamse dienstencheques uit te geven. De afdeling Toezicht en Handhaving kon dan, zoals in de aanvangsfase in 2015, o.a. geen beroep meer doen op de risico-analyses die voordien door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening aangeleverd werden.

In samenwerking met de verschillende afdelingen in het Departement Werk en Sociale Economie werd extra aandacht besteed aan het aanleveren en verwerken van de gegevens over de Vlaamse dienstencheques. Na het 1ste kwartaal werden de eerste inspecties opgestart die vanuit een eigen risico-analyse gegenereerd werden. Diverse gegevens van alle cheques en onderneming worden getoetst op voorafbepaalde elementen, die op een inbreuk kunnen wijzen.

Doorheen het ganse jaar werd door het projectteam intervisies gehouden om interpretaties op elkaar af te stemmen en eenvormigheid in optreden na te streven. Onze werkwijze werd tevens toegelicht aan werkgeversfederaties alsook aan de leden van de erkenningscommissie Dienstencheques.

Naar het jaareinde toe werd de verbreding ingezet zodat de leden van projectteam zich konden integreren in de diensten Oost en West. Eind 2016 stopte dan ook de exclusieve uitvoering van de inspecties dienstencheques door het projectteam en kunnen ook andere collega's dienstencheque-inspecties uitvoeren. Deze structurele inbedding in de reguliere werking was dan ook de finale projectdoelstelling.

De projectwerking resulteerde tot volgende aantallen afgewerkte inspecties in 2016:

DIENTSCHEQUES	TOTAAL 2016	STREEFCIJFER	% BEHAALD
P91 – nieuwe erkenning	40		
P92 – grondige controle	107	330	89 %
P93 – ad hoc controle	146		
Antidiscriminatie	32	31	103%
Eindtotaal	325	360	92%

Tabel: Afgewerkte inspecties in 2016

In de Geïntegreerde Inspectie Applicatie van de afdeling werden er door de inspecteurs van het projectteam 325 inspecties afgesloten in 2016. De doelstelling om 360 inspecties te verrichten werd net niet behaald.

De belangrijkste verklaring hiervoor is in het aantal inspecties van het eerste kwartaal van 2016. In deze overgangsperiode van de federale naar de Vlaamse markt waren er zowel Vlaamse als Federale cheques in grote getallen in omloop, die vanuit verschillende databanken moesten samengevoegd worden. Tevens was ook de gegevensstroom die door Sodexo specifiek voor de inspecteurs werd opgezet, pas in april beschikbaar voor de Vlaamse dienstencheques. Kortom de gegevensuitwisseling was nog niet helemaal op punt zodat de voorbereiding en afhandeling van inspecties langer duurder dan normaal. Vanaf het tweede kwartaal werd deze situatie rechtgezet en kon het voorziene aantal inspecties afgerond worden.

De P93 of ad hoc-inspecties op specifieke verdachte elementen zijn hierin het sterkst vertegenwoordigd (146 onderzoeken). Nieuw in 2016 is dat deze elementen worden geselecteerd uit statistieken en andere gegevens verzameld door de afdeling Toezicht en Handhaving.

Ook volledige doorlichtingen op alle aspecten van de regelgeving (P92) kennen een aanzienlijk aantal (107). Deze onderzoeken komen tot stand omdat de onderneming al geruime geen inspectie meer heeft gehad of omdat er meerdere “verdachte” elementen werden gedetecteerd zodat een globale inspectie aangewezen is

Veel minder aanwezig zijn de inspecties bij nieuw erkende ondernemingen. Dit heeft uiteraard te maken met het sterk terugvallen van nieuw erkende ondernemingen. De nieuwe ondernemingen werden allen geïnspecteerd.

Eveneens werden 32 onderzoeken in het kader van antidiscriminatie uitgevoerd. Ze worden in de boordtabel opgenomen bij de maatregel “antidiscriminatie” en worden dan ook inhoudelijk beschreven in hoofdstuk 5.6. met betrekking tot antidiscriminatie en diversiteit.

5.2.2

Resultaten van de uitgevoerde inspecties

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de vaststellingen bij de uitgevoerde inspecties:

	ADHOC INSPECTIE - P93	GRONDIGE INSPECTIE - P92	NIEUWE ERKENNING - P91	ANTI- DISCRIMINATIE	TOTAAL
Aantal inspecties	146	107	40	32	325
Aantal inspecties met inbreuken	65	57	6	1	129
Aantal inbreuken	161	189	14	1	365
Aantal inbreuken opgenomen in een PJ	62	96	0	0	158
Aantal inspecties met PJ	18	16	0	0	34
Aantal inspecties met voorstel terugvordering	17	23	2	0	42

Tabel: Resultaten van inspecties dienstencheques 2016

In haar controle-aanpak streeft de afdeling ernaar om een evenwicht te zoeken tussen het inzetten op diepgaande onderzoeken naar fraude en een maximale aanwezigheid op het terrein.

De selectie van de inspecties gebeurde op basis van risico-factoren die gelijkaardig waren als diegene die de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening voorheen hanteerde. Zoals reeds vermeld worden de gegevens nu wel uit de eigen databanken in het Departement Werk en Sociale Economie gehaald.

Bij de 325 uitgevoerde inspecties werden er bij 129 inbreuken vastgesteld. Deze resultaten zijn gelijkaardig aan deze van het jaar 2015. Toen werden er bij 62 van de 200 inspecties inbreuken vastgesteld.

Ook het gemiddeld aantal inbreuken per dossier blijft stabiel op ± 3 . Er werden namelijk 365 inbreuken vastgesteld bij de 129 inspecties met inbreuken.

Procentueel leveren de grondige inspecties de meeste inbreuken op aangezien hier altijd meerdere aspecten gecontroleerd worden. Bij heel wat ondernemingen worden hier administratieve tekortkomingen die met een "waarschuwing met termijnstelling" aangepast kunnen worden.

Bij de ad hoc inspecties op basis van de risico-analyse wordt er gericht geïnspecteerd en zijn de vastgestelde inbreuken vaak ernstiger. In de statistieken zie je dit door het relatief hoge aantal pro justitia's die opgesteld worden ten opzichte van de andere soort controles.

Bij 42 inspecties werd voorgesteld om onterecht verkregen subsidies terug te vorderen.

5.2.3

Meest voorkomende inbreuken tijdens de inspecties

In totaal werden er 365 inbreuken vastgesteld bij de inspectie met betrekking tot de regelgeving dienstencheques. Deze tabel geeft aan per strafsancitieniveau op welke artikelen van de wet¹ of het KB² er inbreuken gepleegd werden.

SANCTIE- NIVEAU	INBREUKCODE	AANTAL INBREUKEN	AANTAL INBREUK IN PJ'S
4	Art. 10 <i>sexies</i> , §1, 2° Wet (dienstencheques aannemen voor verboden activiteiten)	23	12
	Art. 2 <i>quater</i> §4,18° KB (#arbeidsuren dienstencheques vs #dienstencheques)	20	7
	Art. 10 <i>sexies</i> , §2, 4° Wet (valsheid in geschrifte)	18	14
	Art. 10 <i>quinquies</i> , 8° Wet (inbreuk gebruiker/werknemer zwaar)	15	13
	Art. 10 <i>sexies</i> , §2, 6° Wet (gebruik maken van fictieve gegevens)	13	13
	Andere	10	4
Totaal strafsancitieniveau 4		99	63
3	Art. 2 <i>quater</i> §4, 15° kb (oncontroleerbare registratie)	29	18
	Art. 6, 3° lid KB (werken moeten zijn uitgevoerd)	14	4
	Art. 2, 2° lid KB (werken laten uitvoeren door dienstencheques werknemer)	12	9
	Art. 2§2, 1° lid, a) Wet (<i>sui generis</i>)	12	7
	Andere	4	3
Totaal strafsancitieniveau 3		71	41
2	Art. 6 <i>bis</i> KB (onderneming geen dienstencheques bestellen of tekenen)	28	14
Totaal strafsancitieniveau 2		28	14
Geen	Art. 2 <i>quater</i> §4, 12° KB (alle wettelijke en reglementaire bepalingen naleven)	64	6
	Art. 3§2 KB (dienstencheque enkel voor arbeidstijd)	22	4
	Art. 6, 1° lid KB (dienstencheque per gepresteerd uur)	22	3
	Art. 2 <i>quater</i> §4, 16° KB (correcte registratie in DMFA)	9	3
	Art. 2 <i>quater</i> §4, 20° KB (tewerkstelling buitenlandse werknemers)	9	
	Art. 3, 4° lid wet (geen familie van gebruiker)	7	1
	Art. 2 <i>quater</i> §4, 8° KB (zowel papieren als elektronische cheques aanbieden)	6	2
Andere	26	8	
Totaal alle sancitieniveaus		365	145

Tabel: Meest voorkomende inbreuken Dienstencheques 2016

Voor ongeveer de helft hiervan (166) heeft de decreetgever geen strafsancities voorzien. Het Departement Werk en Sociale Economie kan in deze gevallen nog wel administratief optreden door middel van terugvorderingen of intrekking van de erkenning. Het betreft hier vaak administratieve tekortkomingen met betrekking tot de arbeidsovereenkomst. Andere veel voorkomende inbreuken in deze categorie zijn het aanvaarden van dienstencheques voor andere zaken dan gepresteerde arbeidstijd (bv. vergoedingen voor materiaal, afzeggingen,...). In een aantal gevallen werden deze zaken wel als verzwarend element in een reeds voorziene Pro Justitia aan een onderneming opgenomen.

Er werden 99 inbreuken vastgesteld op strafsancitieniveau 4 waarbij de overtreder gestraft kan worden met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en een strafrechtelijke geldboete van 600 tot 6000 euro.

¹ Wet van 20 Juli 2001 tot bevordering van buurtdiensten en -banen.

² Koninklijk besluit van 12 december 2001 betreffende de dienstencheques.

Meest voorkomend zijn hier:

- Het aannemen van dienstencheques voor verboden activiteiten (bv. verzorgende taken uitvoeren, poetsen van niet-private ruimten)
- Het indienen van meer dienstencheques dan dat er gepresteerde uren zijn (die niet reglementair verklaard kunnen worden aan de hand van de registratie)
- Diverse vormen van fraude met fictieve gegevens, valsheid in geschrifte,...

Er werden 71 inbreuken vastgesteld op strafsancitieniveau 3 waarbij de overtreder gestraft kan worden met een gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar en een strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro. Het betreft hier meestal inbreuken op het registratiesysteem, en de sui-generis wanneer een dienstencheque-werknemer tijdens zijn werkuren ook andere activiteiten verricht.

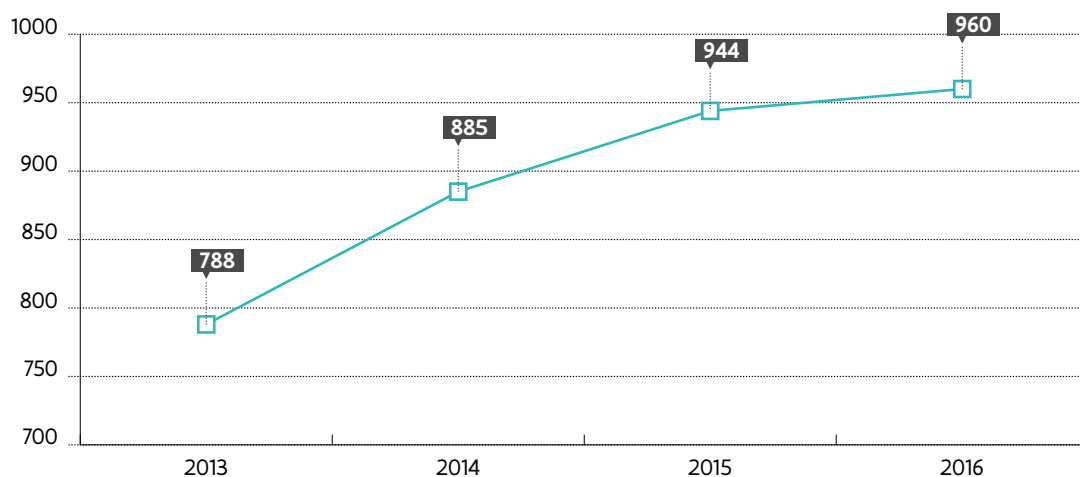
Met betrekking tot het registratiesysteem werd overleg gepleegd met de strijksector om duidelijkheid te verschaffen omtrent onze verwachtingen.

In 28 gevallen werden vormen van vertegenwoordiging aangetroffen waarbij de gebruikers en/of de werknemers de cheques niet zelf invulde of ondertekende. Voor deze inbreuken kan de overtreder gestraft kan worden met een strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro. Het betreft hier vooral vertegenwoordiging van de gebruiker door de onderneming, waarbij de onderneming de dienstencheque tekent in plaats van de onderneming. Indien een gebruiker zelf zijn dienstencheques niet kan ondertekenen, mag deze taak enkel worden overgenomen door bijvoorbeeld een familielid of andere derde. Enkel OCMW-dienstencheque bedrijven mogen over een volmacht beschikken om op te treden voor gebruiker, conform hun wettelijke opdracht als OCMW. Dit is enkel toegestaan door OCMW's indien zij over een volmacht beschikken.

5.3 Tewerkstelling van buitenlandse werknemers

5.3.1 Aantal uitgevoerde inspecties

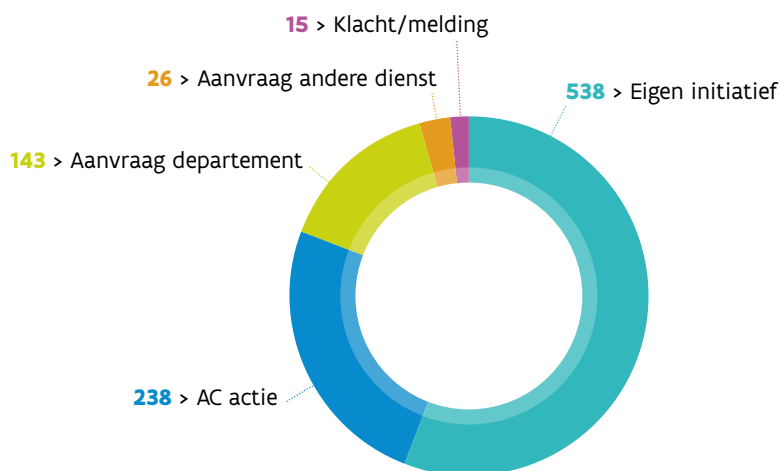
In 2016 werden in totaal 960 onderzoeken uitgevoerd op de naleving van de regelgeving betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers (Wet van 30 april 1999).

Grafiek: Evolutie uitgevoerde inspecties

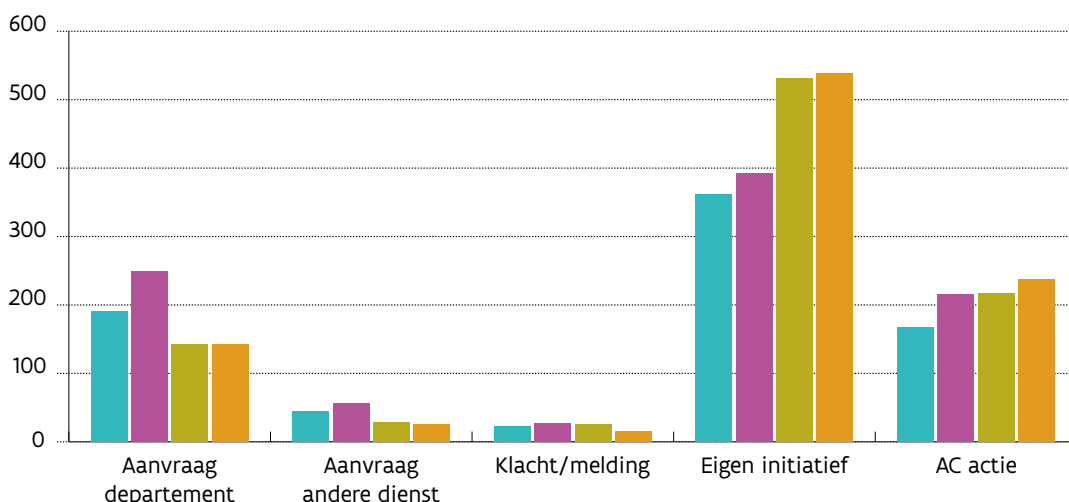
Als we kijken naar het aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong dan is duidelijk dat inspecties op eigen initiatief (van de afdeling of van de inspecteur) het grootste deel uitmaken van het totaal aantal uitgevoerde inspecties. Aan de samenwerking met andere inspectiediensten wordt eveneens veel belang gehecht aangezien het aantal arrondissementele cel (AC) acties ook een groot deel vertegenwoordigt. Op de derde plaats komen de vragen tot onderzoek van de dienst econo-

mische migratie van het Departement Werk en Sociale Economie. Wanneer hun eerste lijnscontrole wijst op een mogelijks risico, vragen zij om een inspectie uit te voeren. In beperkte mate ontvangt de afdeling vragen van andere diensten (bv gerechtelijke instanties, andere inspectiediensten,...) en klachten en meldingen van burgers.

Grafiek: Inspecties per oorsprong

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong van de voorbije 4 jaar. Hierbij valt op dat inspecties op eigen initiatief en deelname aan AC-acties jaar op jaar blijft stijgen.

Grafiek: Evolutie inspecties per oorsprong

In 2016 lag de focus bij de inspecties uit eigen initiatief hoofzakelijk op studenten, vluchtelingen, carwashes en goedgekeurde arbeidskaarten algemeen.

5.3.2

Top 10 van geïnspecteerde nationaliteiten

In totaal werden er in 2016 10.882 personen geïnspecteerd in het kader van de tewerkstelling buitenlandse werknemers. Het overgrote deel hiervan zijn Belgen en Europeanen. Iedereen die wordt geïnspecteerd wordt immers geregistreerd (administratief of op een tewerkstellingsplaats), ook al ligt de focus op buitenlandse werknemers.

Er werden 132 verschillende nationaliteiten aangetroffen tijdens de inspecties. Hieronder wordt de top 50 weergegeven van de nationaliteit van de meest geïnspecteerde derdelanders.

NATIONALITEIT	# GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% TOV TOTAAL DERDELANDERS
Afghanistan	368	18,46%
China	155	7,77%
Marokko	122	6,12%
Turkije	116	5,82%
India	82	4,11%
Pakistan	76	3,81%
Nepal	65	3,26%
Irak	53	2,66%
Russische federatie	49	2,46%
Albanië	44	2,21%
Syrië	41	2,06%
Ghana	39	1,96%
Kameroen	38	1,91%
Filipijnen	37	1,86%
Nigeria	29	1,45%
Tunesië	28	1,40%
Armenië	27	1,35%
Bosnië En Herzegovina	26	1,30%
Congo	27	1,35%
Thailand	24	1,20%
Brazilië	23	1,15%
Ethiopië	21	1,05%
Guinee	18	0,90%
Bangladesh	16	0,80%
Iran	16	0,80%
Japan	16	0,80%
Algerije	15	0,75%
Somalië	15	0,75%
Egypte	13	0,65%
Oekraïne	11	0,55%
Rwanda	11	0,55%
Servië	10	0,50%
Vietnam	10	0,50%
Sri Lanka	10	0,50%
Macedonië	9	0,45%
Verenigde Staten Van Amerika	9	0,45%
Georgië	8	0,40%
Colombia	7	0,35%
Kazachstan	7	0,35%

NATIONALITEIT	# GEÏNSPECTEERDE PERSONEN	% TOV TOTAAL DERDELANDERS
Kenia	7	0,35%
Kosovo	7	0,35%
Mongolië	7	0,35%
Sierra Leone	7	0,35%
Togo	7	0,35%
Zuid-Afrika	6	0,30%
Burundi	5	0,25%
Gambia	5	0,25%
Indonesië	5	0,25%
Ivoorkust	5	0,25%
...
Totaal	1994	100,00%

Tabel: Top 10 van geïnspecteerde nationaliteiten

5.3.3 Inbreuken en vaststellingen

Het tewerkstellen van een werknemer zonder geldig verblijf en zonder geldige arbeidskaart (sanctieniveau 4), alsook het tewerkstellen van een werknemer met een geldig verblijf maar zonder geldige arbeidskaart (sanctieniveau 3) zijn de meest voorkomende inbreuken.

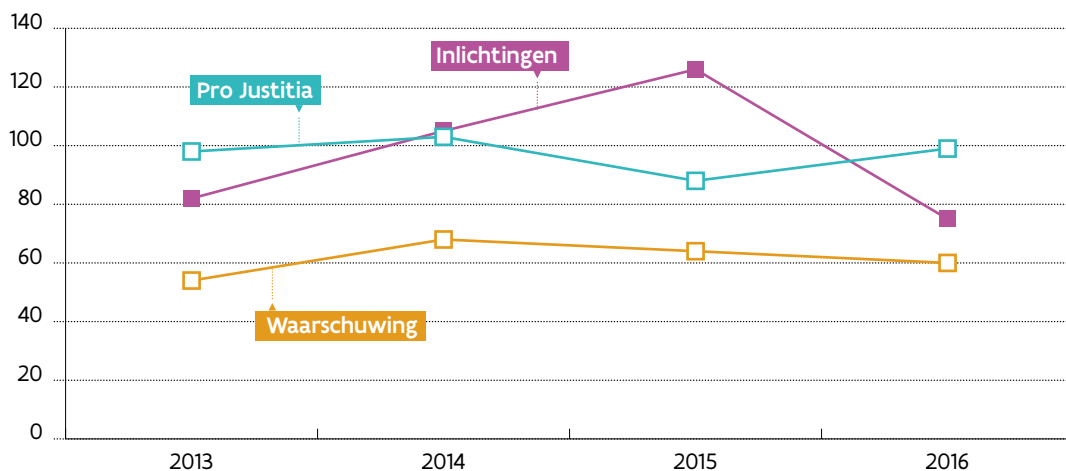
Volledigheidshalve wordt het totaal aantal andere inbreuken met sanctieniveau 3 en 4 ook mee-geven.

	2013	2014	2015	2016
Illegaal verblijf en geen arbeidskaart	81	75	74	68
Wettig verblijf maar geen arbeidskaart	81	68	44	65
Andere inbreuken sanctieniveau 4	20	51	54	65
Andere inbreuken sanctieniveau 3	30	59	54	67
Totaal	212	253	226	265

Tabel: Sanctieniveau 3 en 4

De sociaalrechtelijke inspecteurs beschikken over een appreciatiebevoegdheid. Dit houdt in dat zij ervoor kunnen kiezen om processen-verbaal op te stellen, maar evengoed waarschuwingen te geven of een termijn vast te stellen voor de overtreder om zich in regel te stellen, of inlichtingen en adviezen te geven om decretale bepalingen na te leven. Indien er vaststellingen worden gedaan voor zaken waar de afdeling niet voor bevoegd is, wordt een inlichtingenverslag overgemaakt aan de bevoegde dienst.

Onderstaande grafiek geeft de evolutie weer van het aantal opgestelde Pro Justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen van de voorbije 4 jaren. Het aantal Pro Justitia's en waarschuwing is een vrij constante, het aantal inlichtingenverslagen kent echter een grote schommeling.

	2013	2014	2015	2016
Pro Justitia	98	103	88	99
Waarschuwing	54	68	64	60
Inlichting	82	105	126	75

Grafiek: Evolutie opgemaakte documenten

Wanneer we het aantal Pro Justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen opgesteld in 2016 opsplitsen naar de oorsprong van de inspectie krijgen we onderstaand resultaat:

	PRO JUSTITIA	WAARSCHUWING	INLICHTING
Eigen initiatief	65	39	64
AC-actie	9	3	2
Aanvraag departement	20	14	6
Aanvraag andere dienst	3	2	2
Klacht / Melding	2	2	1
Totaal	99	60	75

Tabel: Aantal Pro Justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen opgesplitst naar de oorsprong van de inspectie

Deze cijfers op zich zeggen weinig. Daarom worden deze gegevens afgezet tegenover het totaal aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong. Dit geeft onderstaand beeld:

	PRO JUSTITIA	WAARSCHUWING	INLICHTING
Eigen initiatief	12%	7%	12%
AC-actie	4%	1%	1%
Aanvraag departement	14%	10%	4%
aanvraag andere dienst	12%	8%	8%
Klacht / Melding	13%	13%	7%
Totaal	10%	6%	8%

Tabel: Aantal Pro Justitia's, waarschuwingen en inlichtingenverslagen afgezet tegenover het totaal aantal uitgevoerde inspecties per oorsprong

In 1 op 10 dossiers met betrekking tot economische migratie wordt een pro justitia opgesteld, in 6% van de onderzoeken wordt een waarschuwing opgesteld en in 8% wordt een vaststelling aan de daarvoor bevoegde dienst overgemaakt via een inlichtingenverslag.

In de dossiers die worden aangevraagd door de dienst economische migratie van het Departement Werk en Sociale Economie worden verhoudingsgewijs het meeste Pro Justitia's en waarschuwingen opgesteld. Al verschilt het percentage van opgestelde Pro Justitia's niet veel tussen de verschillende oorsprongen met uitzondering van AC-acties. Dat er minder wordt opgetreden bij AC-acties is geen verrassing aangezien deze acties worden uitgevoerd in aanwezigheid van federale sociale inspectiediensten en gelet op de verschillende inbreuken die vaak worden vastgesteld en hun uitgebreidere bevoegdheden, wordt er meestal voor geopteerd om alle inbreuken te bundelen en op te nemen in 1 Pro Justitia die dan wordt opgesteld door de federale collega's.

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de diensten waarnaar in 2016 een inlichtingenverslag werd overgemaakt.

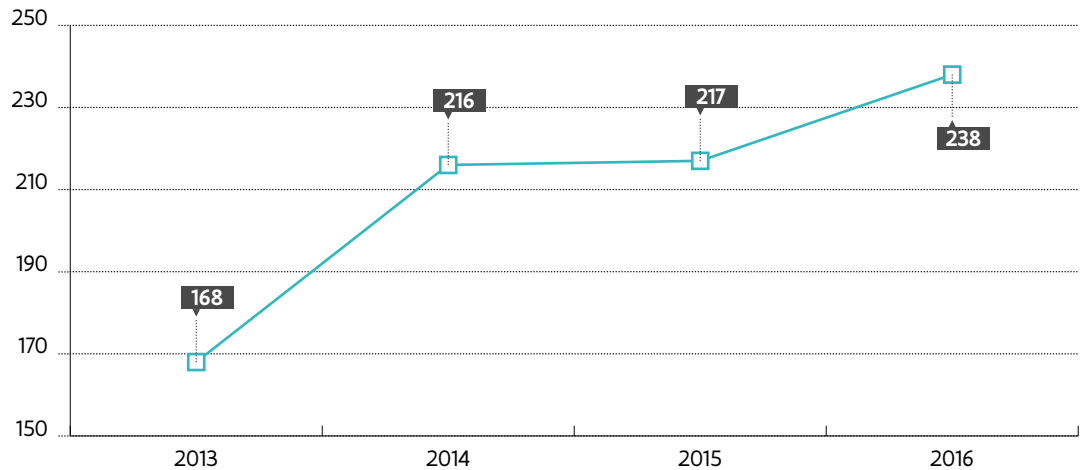
INLICHTINGENVERSLAG VERZONDEN AAN	AANTAL
Toezicht op de sociale wetten (TSW)	18
Rijksdienst voor arbeidsvoorziening (RVA)	13
Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen (RSVZ)	12
Arbeidsauditoraat	9
Fod Economie Alg. Directie Controle & Bemiddeling	5
Sociale inspectie (SI)	5
Rijksdienst voor sociale zekerheid (RSZ)	4
Dienst vreemdelingenzaken	3
Lokale politie	3
Inspectie Brussels Hoofdstedelijk Gewest	1
Parket Van De Procureur Des Konings	1
OCMW	1
Totaal	75

Tabel: Diensten waarnaar in 2016 een inlichtingenverslag werd overgemaakt

5.3.4

Inspecties in het kader van arrondissementale celacties (AC-acties)

In 2016 namen inspecteurs van de afdeling deel aan 238 acties waarbij verschillende inspectiediensten samenwerken en gezamenlijke controles uitvoeren. Dit is een stijging ten opzichte van de voorbije jaren.

Grafiek: Evolutie uitgevoerde AC-acties

Tijdens deze 238 acties werden er 1744 werkgevers geïnspecteerd en 5827 werknemers.

SECTOR	AANTAL ACTIES	AANTAL GEÏNSPECTEERDE WERKGEVERS	AANTAL GEÏNSPECTEERDE WERKNEMERS
Horeca	60	383	1048
Bouw	53	719	1640
Land-en tuinbouw	35	200	2029
Carwash	15	66	178
Schoonmaak	11	34	94
Opbouw/Afbraak/Werking Foor/Markt	8	69	178
Kleinhandel Algemeen	7	37	53
Prostitutie Bar	6	25	79
Vleessector	5	19	112
Lompen	4	13	33
Bakkerijen	3	13	34
Garages	3	4	3
Nachtwinkel	3	13	16
Vervoer Algemeen	3	36	68
Massagesalons	2	2	4
Recreatie/Amusement Algemeen	2	18	42
Campings	1	1	3
Dienstverleners	1	2	3
Taxi's	1	5	4
Textielsector Algemeen	1	15	17
Andere	14	70	189
Totaal	238	1744	5827

Tabel: Aantal geïnspecteerde werkgevers en werknemers

5.3.5

Globale beschouwing

De afdeling blijft investeren in het uitvoeren van inspecties op de naleving van de regelgeving betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Het aantal inspecties is de voorbije jaren blijven stijgen. Ten opzichte van 2013 werden er in 2016 22% inspecties meer uitgevoerd. Ook de deelname aan AC-acties blijft in stijgende lijn gaan, wat getuigt van het belang dat de afdeling hecht aan de samenwerking met andere inspectiediensten en het bundelen van de krachten.

De uitgevoerde onderzoeken resulteren in 10% van de gevallen in een Pro Justitia, 6% in een waarschuwing en in 8% van de dossiers worden vaststellingen gedaan die behoren tot de bevoegdheid van een andere dienst die op de hoogte worden gesteld via een inlichtingenverslag.

5.4

Private arbeidsbemiddeling

5.4.1

Situering

De afdeling Toezicht en Handhaving is volgens art. 2, 7° van het Inspectiedecreet bevoegd voor het uitoefenen van het toezicht op het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. In dit decreet wordt verstaan onder private arbeidsbemiddeling: het geheel van diensten uitgeoefend door een tussenpersoon die gericht zijn op:

- het bijstaan van werknemers bij het zoeken van een nieuwe tewerkstelling;
- het bijstaan van werkgevers bij het zoeken naar geschikte werknemers;
- het in dienst nemen van werknemers om hen ter beschikking te stellen met het oog op de uitvoering van een tijdelijke arbeid zoals bepaald bij of krachtens de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers.

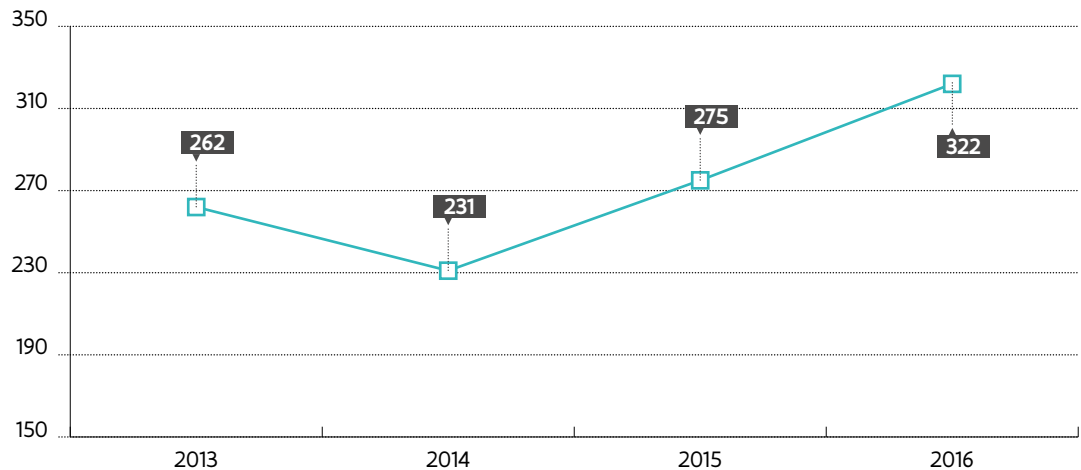
Voor het uitoefenen van de diensten van uitzendarbeid is in Vlaanderen een voorafgaande erkenning noodzakelijk. Voor alle andere vormen van arbeidsbemiddeling is sinds het decreet van 2010, op basis van de Europese dienstenrichtlijn, geen erkenning meer nodig. Wel dienen deze bureaus zich nog steeds te houden aan een aantal spelregels die in het decreet en de uitvoeringsbesluiten worden geëxpliciteerd. Het toezicht hierop bleef ook voor deze bureaus bij de afdeling Toezicht en Handhaving liggen.

5.4.2

Uitgevoerde inspecties

In 2016 werden 322 inspecties uitgevoerd in de sector van de private arbeidsbemiddeling.

Ten opzichte van de voorbije jaren kende het aantal inspecties in de private arbeidsbemiddeling de volgende evolutie:

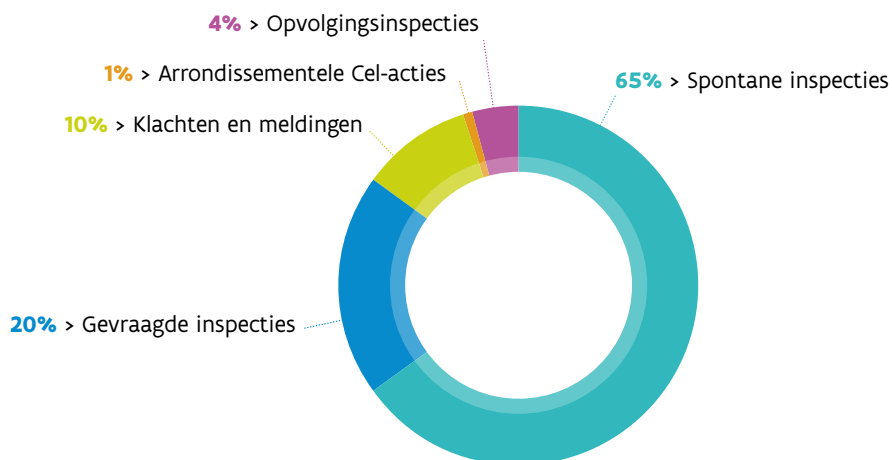
Grafiek: Overzicht van het aantal uitgevoerde inspecties periode 2013- 2016

Wanneer de verdeling over de verschillende vormen van bemiddelingsactiviteit bekeken wordt, stellen we vast dat het aandeel inspecties in de uitzendsector nog steeds toeneemt. De hogere aanwezigheid in de uitzendsector komt onder andere door de aanwezigheid van buitenlandse zogenaamde detachingsbureaus – binnen de bemiddelingssector de meest fraudegevoelige sector is. Ook worden meer en meer gebruikers gecontroleerd.

	2013		2014		2015		2016	
	#	%	#	#	%	#	#	%
Werving en Selectie	76	29%	21	76	29%	21	12	4%
Uitzend	171	65%	188	171	65%	188	300	93%
Sportmakelaar	2	1%	2	2	1%	2	-	-
Artiestenbureau	-	-	1	-	-	1	-	-
Outplacementbureau	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere	13	5%	19	13	5%	19	10	3%
Totaal	262	100%	231	262	100%	231	275	100%

Tabel: Overzicht van het aantal inspecties en het procentueel aandeel per type bemiddelingsactiviteit, periode 2013-2016

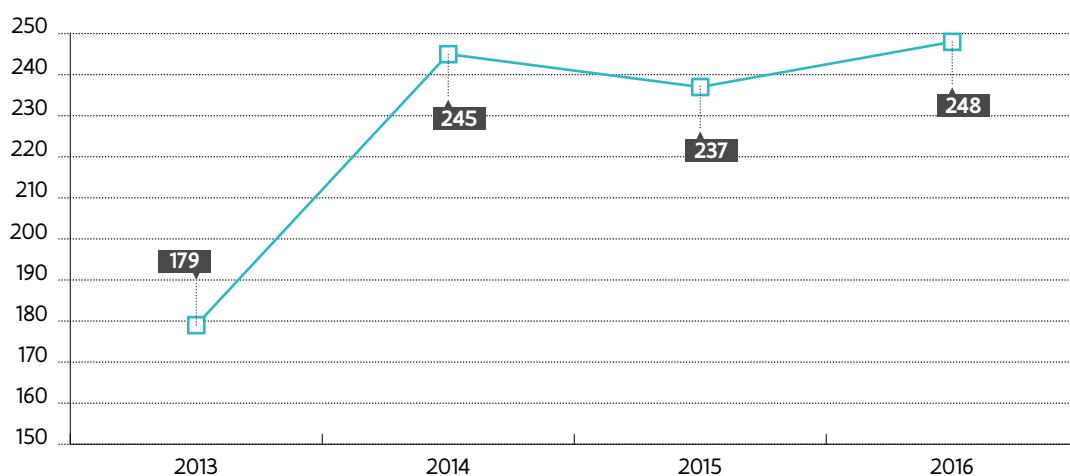
Wanneer de verdeling per oorsprong wordt bekeken, stellen we net als de voorgaande jaren vast dat het grootste aantal inspecties door de Afdeling zelf werd gegenereerd. In 2016 bedraagt dit 65% van het totale aantal inspecties (zie spontane inspecties in grafiek hierna).

Grafiek: Overzicht van het aantal inspecties 2016 naar oorsprong

5.4.3 Resultaten van de wijze van optreden

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het aantal vastgestelde inbreuken van de laatste 4 jaar.

Grafiek: Overzicht van het aantal inbreuken periode 2013-2016

De aard en zwaarte van deze inbreuken, alsook het gevolg dat eraan gegeven werd, verschilt uiteraard en wordt verder in deze tekst besproken.

Naargelang de ernst en de sanctioneerbaarheid van de vastgestelde inbreuken beschikt de inspecteur over de mogelijkheid om hiertegen op te treden met o.a. een Pro Justitia of een Waarschuwing (al dan niet met een termijnstelling waarbinnen de geïnspecteerde zich in regel dient te stellen). Voor het vaststellen van inbreuken die niet tot de bevoegdheid van de Afdeling Toezicht en Handhaving behoren, wordt een Proces-verbaal van Inlichtingen opgemaakt en verzonden aan de bevoegde dienst.

Onderstaande tabel geeft een gedetailleerd overzicht van de opgestelde sanctiedocumenten en processen-verbaal van inlichting.

	PRO JUSTITIA					WAARSCHUWING					PV VAN INLICHTING				
	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016	2012	2013	2014	2015	2016
Werving en Selectie	1	2	2	3		7	2	6	24	5			1		1
Uitzend	7	25	48	27	43	21	69	59	60	97	25	15	10	15	25
Outplacement						1									
Andere	2					11		1							1
Totaal	10	27	50	30		40	71	66	84		25	15	11	15	

Tabel: Overzicht van het aantal Pro-Justitia's en waarschuwingen per sector, periode 2012-2016

In 6 dossiers werd tevens een voorstel geformuleerd tot intrekking van de erkenning als uitzendkantoor. Dit is een beperkt aantal maar dit betreft dan ook een zeer zware sanctie aangezien alle uitzendactiviteiten dienen te worden gestaakt als de erkenning effectief wordt ingetrokken. In beide dossiers werd dan ook o.a. vastgesteld dat het uitzendkantoor diensten uitoefende waarvan het wist of behoorde te weten dat die leiden tot een tewerkstelling die strijdig is met de openbare orde of die een inbreuk inhouden op de sociale en fiscale wetgeving.

Van de 25 opgestelde processen-verbaal van inlichting werden er 18 overgemaakt aan de federale Inspectiedienst Toezicht op de Sociale Wetten, 5 aan het arbeidsauditoraat, 1 aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, 1 aan de lokale politie, 1 aan de Waalse regionale inspectie en 1 aan de Federale overheidsdienst Algemene Directie Controle en Bemiddeling.

5.4.4 Vaststellingen – inbreuken

In 2016 zag de top 5 van meest vastgestelde inbreuken er als volgt uit.

INBREUK	PJ	WAARSCHUWING
Voor het verrichten van uitzendactiviteiten is een erkenning als uitzendbureau vereist (art. 9§1 van het bemiddelingsdecreet)	23	27
Een gebruiker mag geen beroep doen op een uitzendbureau dat niet beschikt over een voorafgaande erkenning (art. 23, 14° (28) en art. 24, 15° (wetens en willens, (6)) van het bemiddelingsdecreet)	2	20
Het bureau is verplicht om een tekst met de rechten van de sollicitant uit te hangen (art. 5, 24° van het bemiddelingsdecreet)	–	18
Het bureau onderschrijft de gedragscode en leeft die na (art. 5, 15° van het bemiddelingsdecreet)	5	12
Het bureau maakt bij externe communicatie melding van zijn erkenningsnummer (art. 9§2, 5° van het bemiddelingsdecreet)	–	15
Het uitzendbureau leeft de wettelijke voorwaarden inzake de uitzendarbeid na (art. 9§2, 2° van het bemiddelingsdecreet)	3	11

Tabel: Overzicht van de voornaamste inbreuken met gevolgeving in 2016

Waar in het verleden eerder administratieve vaststellingen in dit lijstje bovenaan stonden, zien we nu dat de belangrijkste vaststellingen zich situeren rond het niet beschikken van een erkenning waarbij zowel het bureau als de gebruiker in het vizier komen.

Niet alle inbreuken worden gesanctioneerd met een Pro Justitia of een waarschuwing. In bepaalde gevallen wordt soms gewacht met op te treden om niet te interfereren met andere onderzoeksda-

5.5 Sociale interventie

Wanneer een werkgever de outplacementbegeleiding niet zelf kan betalen, kan hij beroep doen op het Sociaal Interventiefonds van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Het Sociaal Interventiefonds betaalt de outplacementbegeleiding voor werknemers, gefailleerde zelfstandigen, helpers van gefailleerde zelfstandigen en werknemers die tot een jaar voor het faillissementsvonnis in de onderneming werkten, indien ze aan de slag waren in het Vlaamse Gewest en werkloos werden ten gevolge van:

- een faillissement van de onderneming;
- een gerechtelijke reorganisatie van de onderneming;
- de gerechtelijke ontbinding van een vzw door kennelijke staat van onvermogen;
- de vrijwillige vereffening van een vzw door kennelijke staat van onvermogen;
- financiële moeilijkheden in de onderneming.

Outplacementbegeleiding moet de ontslagen werknemers in staat stellen om zo vlug mogelijk een betrekking bij een nieuwe werkgever te vinden of een beroepsactiviteit als zelfstandige te ontplooi- en. De mogelijkheid om eventueel eerst een opleiding te volgen is eveneens voorzien.

Het Sociaal Interventiefonds werkt voor de opvang en begeleiding van de werknemers samen met de outplacementkantoren. Tweejaarlijks kunnen de geïnteresseerde kantoren hun offerte indienen in antwoord op het bestek van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Na screening door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding van de ingediende offertes worden telkens een aantal kantoren aangeduid om de begeleiding uit te voeren in de verschillende regio's van Vlaanderen voor de volgende periode van 2 jaar. Het Sociaal Interventiefonds regelt de betaling van de outplacementbegeleiding én de eventuele kosten van opleidingen rechtstreeks met het outplacementkantoor.

In 2016 bedroeg de voorziene tegemoetkoming voor het outplacementkantoor:

- Per gecontacteerde werknemer een administratievergoeding van €62,21 (incl. BTW);
- Per begeleide werknemer een basispremie van € 2.499,45 (incl. BTW);
- Per begeleide werknemer een bijkomende opleidingsvergoeding van maximaal € 627,59 (incl. BTW).

De Afdeling voert steekproefsgewijs, na afloop van de vooropgestelde begeleidingstermijn, inspecties uit bij de outplacementkantoren die de begeleiding in deze dossiers uitvoerden.

5.5.1

Vaststellingen

Globaal werden in 16 van de 62 geïnspecteerde dossiers afwijkende vaststellingen geconstateerd.

	ADMINISTRATIE- VERGOEDINGEN			BEGELEIDINGSPREMIES			BEDRAG OPLEIDINGEN		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
# geïnspecteerde dossiers	83	62	66	83	62	66	83	62	66
# toegekend door stuurgroep	1585	1297	725	425	466,5	286	11.992	16.537	18.267
# dossiers met afwijkende vaststellingen	13	4	1	19	10	6	1	2	1
# voorgesteld door de Afdeling	1512	1295	661	404	448	257	11.988	16.803	18.127

Tabel: Overzicht van de vaststellingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2014–2016.

VOORGESTELDE SCHRAPPINGEN	ADMINISTRATIE- VERGOEDINGEN			BEGELEIDINGSPREMIES			BEDRAG OPLEIDINGEN		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
In eenheden	73	2	64	21	18,5	29	1	2	1
In %	4,61	0,15	8,82	4,94	3,97	2,10	0,04	1,61	0,77
In euro	4.542	124	3.981	52.496	46.246	72.484	5	-266	140

Tabel: Overzicht voorgestelde schrappingen bij Sociale Interventiedossiers periode 2014–2016

Voor de 66 geïnspecteerde dossiers samen betaalde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding oorspronkelijk in totaal 725 administratievergoedingen uit. In 1 dossier was het voorstel van de Afdeling Toezicht en Handhaving afwijkend van het aantal uitbetaald door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. Samengevat deed inspectie voor alle dossiers samen een voorstel tot toekenning van 661 administratievergoedingen. Dit is een schrapping van 64 administratievergoedingen en vertegenwoordigt een bedrag van € 3.981.

Voor de 66 geïnspecteerde dossiers samen betaalde de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding oorspronkelijk in totaal 286 begeleidingspremies uit. In 6 dossiers was het voorstel van de Afdeling Toezicht en Handhaving afwijkend van het aantal uitbetaald door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding. In alle 6 de dossiers werd voorgesteld om één of meerdere begeleidingspremies te schrappen. Samengevat deed de Afdeling Toezicht en Handhaving voor alle dossiers samen een voorstel tot toekenning van 257 begeleidingspremies. Dit is een schrapping van 29 begeleidingspremies en vertegenwoordigt een bedrag van € 72.484. De Afdeling Toezicht en Handhaving adviseert premies te schrappen wanneer de begeleiding of de registratie ondermaats is, het actieplan ontbreekt of bij fouten in het dossier.

In 1 dossier wees de Afdeling Toezicht en Handhaving de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding erop aandacht te hebben voor de terugbetaling van de kostprijs van een opleiding. In dit dossier werd de opleidingskost niet betaald door het outplacementbureau en werd deze kost dus ook niet aanvaard.

5.6

Antidiscriminatie

Deze cluster omvat inspecties op:

- Het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt dd. 8 mei 2002 (EPA-decreet);
- De antidiscriminatie-erkenningsvoorwaarden uit de regelgeving dienstencheques (Koninklijk Besluit betreffende de dienstencheques dd. 12 december 2001);
- Het loopbaan- en diversiteitsbeleid, intussen hervormd naar het beleid rond Focus op Talent.

De inspanningen die Afdeling Toezicht en Handhaving levert inzake de strijd tegen discriminatie, worden uitdrukkelijk gevat door resolutie 415 dd. 28 oktober 2015 waarin de Vlaamse Regering verzocht wordt:

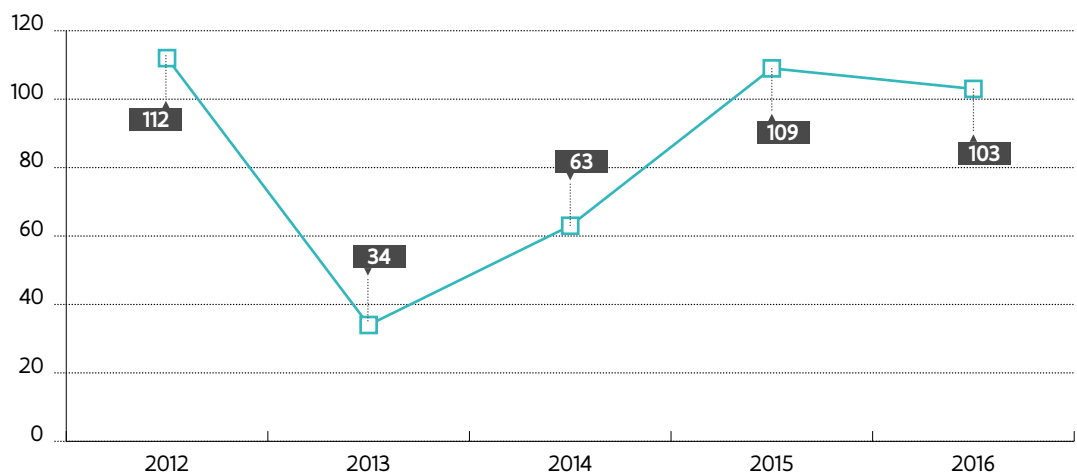
8° erop toe te zien dat de Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie prioritaire aandacht zal geven aan het vermijden van alle vormen van wettelijk verboden discriminatie, voornamelijk in de risicovolle sectoren. Dat moet vertaald worden in versterkte controles.

In 2015 werd de doelstelling van de Afdeling Toezicht en Handhaving inzake inspecties anti-discriminatie reeds verhoogd. In 2016 – en ook in 2017 – blijft deze materie prioritair.

Er werden verschillende overlegmomenten georganiseerd met partnerorganisaties, o.a. Unia en Toezicht op de Sociale Wetten (TSW), met focus op discriminatie. Samenwerking vormt de sleutel voor een strijd tegen discriminatie, gezien de versnippering van bevoegdheden. In 2016 werden verschillende stappen gezet om te komen tot een betere informatie-uitwisseling.

Daarnaast wordt ook blijvend gewerkt aan de bekendheid van onze bevoegdheden inzake discriminatie bij sleutelactoren op de arbeidsmarkt (o.a. overleg sectorfederaties) en het grote publiek (bv. opname in campagne Vlaamse Ombudsdienst, verbeteringen meldpunt op www.werk.be).

In 2016 werden 103 inspecties uitgevoerd, waarvan 71 op het decreet houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt en 32 inspecties op het Koninklijk Besluit dienstencheques met betrekking tot antidiscriminatie. Ook in 2017 blijft de materie prioritair voor de Afdeling Toezicht en Handhaving.

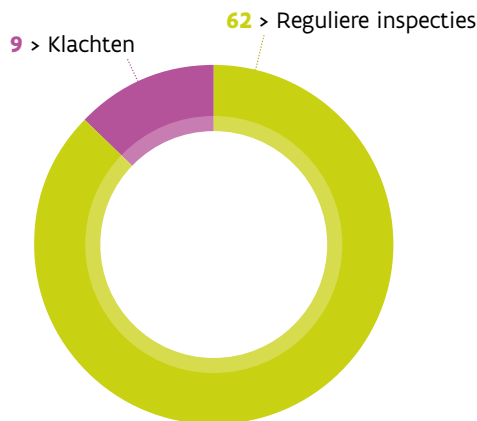

Grafiek: aantal uitgevoerde inspecties antidiscriminatie 2012 -2016.

5.6.1

Evenredige participatie op de arbeidsmarkt

Op het decreet van 8 mei 2002 houdende evenredige participatie op de arbeidsmarkt gebeurden 71 inspecties, waarvan 9 onderzoeken naar klachten. Deze cijfers liggen in de lijn van vorig jaar. Er werden vanuit de Afdeling Toezicht en Handhaving twee inspectierondes opgestart, elk met eigen doelstellingen: (1) inspectie bij uitzendkantoren die in het verleden nog niet geïnspecteerd werden, en (2) herinspectie van dossiers waarbij in het verleden sancties werden opgelegd naar aanleiding van inbreuken tegen het EPA-decreet of tegen art. 5, 7° van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling dd. 10 december 2010.

Grafiek: Aantal uitgevoerde inspecties EPA-decreet 2016 met verdeling naar oorsprong

In 2016 werden naar aanleiding van de inspecties 2 Pro Justitia's opgemaakt, en 6 waarschuwingen gegeven. Tweemaal werden vaststellingen overgemaakt via een PV van inlichting aan de bevoegde dienst.

GENOMEN MAATREGEL	2013	2014	2015	2016
Pro Justitia	0	0	1	2
PV van Waarschuwing	4	2	7	6
PV van Inlichting	1	4	0	2

Tabel: Overzicht genomen maatregelen voor de periode 2013-2016

De inspecties op het EPA-decreet zijn nauw verbonden met inspecties op het Decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling dd. 10 december 2010, omwille van de aard van de bevoegdheid. Bij elke inspectie op dit decreet wordt ook art. 5, 7° nagegaan, dat bepaalt dat het bureau de werknemer op een objectieve, respectvolle en niet-discriminerende wijze dient te behandelen. Enkel wanneer hier inhoudelijke reden voor is, wordt een afzonderlijk dossier opgesteld met betrekking tot de regelgeving antidiscriminatie. Soms wordt echter alleen bovenvermeld artikel aangewend, omdat dit een breder spectrum biedt dan de bepalingen die in het EPA-decreet geformuleerd worden.

In 2016 werden naar aanleiding van dit artikel 2 inbreuken opgenomen in Pro Justitia's. Er werden ook 3 waarschuwingen gegeven naar aanleiding van vaststellingen.

5.6.2

Koninklijk Besluit Dienstencheques

In 2016 werden 32 inspecties uitgevoerd op het KB betreffende de dienstencheques dd. 22 december 2001, waarin als erkenningsvoorwaarde een discriminatieverbod jegens werknemers en klanten werd opgenomen.

Daarbij werd één inbreuk vastgesteld, waarvoor een waarschuwing werd gegeven.

Vanaf 1 januari 2017 is een proportioneel sanctie instrumentarium bij dienstencheques van kracht. Voordien was een sanctionering enkel mogelijk onder het algemene federale kader of via de intrekking van de erkenning indien de erkende onderneming niet meer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet. Naast de intrekking van de erkenning wordt nu voorzien in strafrechtelijke en administratiefrechtelijke sancties. De erkenningsvoorwaarden rond discriminatie uit het koninklijk besluit werden overgenomen in de wettelijke erkenningsvoorwaarden³ en er worden sanctiebepalingen opgenomen in de wet en in het inspectiedecreet. Ook werd een verplichting opgenomen voor de Afdeling Toezicht en Handhaving om de inbreuken op de erkenningsvoorwaarden door te geven aan de adviescommissie voor dienstencheque-activiteiten. Op deze manier is het mogelijk voor de adviescommissie om haar adviesrol inzake de intrekking van erkenningen op een volwaardige manier op te nemen. Gekoppeld aan deze decreetswijziging, organiseert Afdeling Toezicht en Handhaving in het voorjaar van 2017 een preventieve inspectieronde quick-scans.

5.6.3 Algemene beschouwingen

Er dient op te worden gewezen dat de domeinen waarvoor Afdeling Toezicht en Handhaving bevoegd is in de maatschappelijke strijd tegen discriminatie eerder beperkt zijn.

De bevoegdheden inzake discriminatie zijn versnipperd. Afdeling Toezicht en Handhaving heeft verschillende stappen gezet om te komen tot een betere informatie-uitwisseling met de belangrijkste partners. Gezien de hoeveelheid aan meldpunten is het opportuun dat afstemming, samenwerking en informatiedoorstroming verbeterd worden en eventueel worden vastgelegd in een structureel kader.

Het Departement Werk en Sociale Economie werkt het beleid van minister Muylers aangaande discriminatie uit. Aangezien vooroordelen en discriminatie een maatschappelijke problematiek vormen, waarbij ingezet dient te worden op een mentaliteitswijziging, wordt hierbij ook de nodige aandacht gegeven aan preventie en sensibilisering. Afdeling Toezicht en Handhaving werkt hieraan actief mee. Beleidsmatig wordt hierin de kaart getrokken van zelfregulering, door middel van sectorconvenants en de organisatie van praktijktesten bij dienstencheques. Afdeling Toezicht en Handhaving volgt deze evolutie op de voet, en zal bijdragen waar nodig. Het sluitstuk van het antidiscriminatiebeleid wordt immers gevormd door de handhaving door de Afdeling Toezicht en Handhaving.

Afdeling Toezicht en Handhaving heeft geparticipeerd aan de actualisatie van het Actieplan ter Bestrijding van Arbeidsgerelateerde Discriminatie (ABAD), dat werd voorgelegd aan de SERV. Ook aan de opmaak van het actieplan Dienstencheques werd meegewerkt.

Afdeling Toezicht en Handhaving blijft discriminatie beschouwen als een prioriteit. Ook in 2017 vormt dit een belangrijke doelstelling in de operationele boordtabel. De verankering in de regelgeving dienstencheques vormt daarvoor een belangrijke aanvulling op onze bevoegdheden.

5.7 Taaldecreet

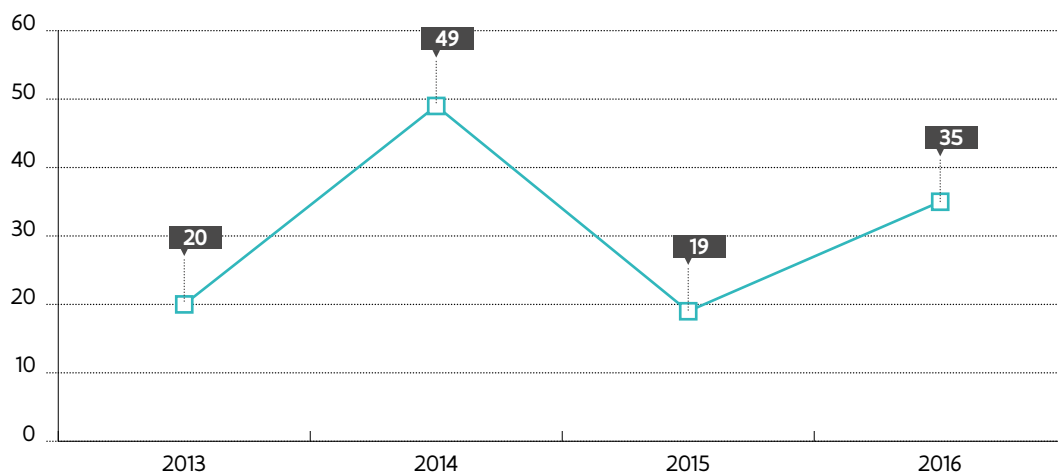
Het Taaldecreet van 19 juli 1973, voluit 'het decreet tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, alsmede van de voor de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen' bepaalt dat de Vlaamse Gemeenschap, met het oog op de bescherming van de werknemers en ter versterking van de sociale cohesie, het gebruik van de Nederlandse taal in de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers aanmoedigt. De te gebruiken taal tussen werkgevers en werknemers

³ zie Wet 20/07/2001 ter bevordering van buurtdiensten en -banen.

dient in het Nederlands te zijn voor natuurlijke personen en rechtspersonen die een exploitatiezetel in het Nederlandse taalgebied hebben, of die personeel in het Nederlandse taalgebied tewerkstellen.

5.7.1

Inspecties

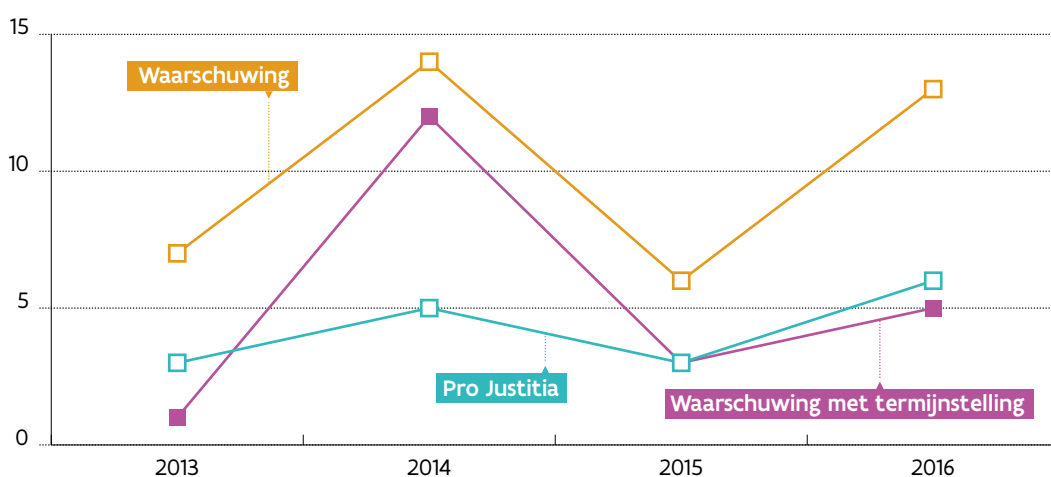

Grafiek: Uitgevoerde inspecties 2013-2016

Inspecties taaldecreet worden benaderd vanuit het integraal inspectieoptreden. Het grootste deel van deze inspecties komen tot stand n.a.v. inspecties binnen andere materies zoals o.a. private arbeidsbemiddeling en de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Daarnaast kan een taalininspectie ook voortvloeien uit een klacht, melding of opvolging specifiek gericht op de toepassing van het Taaldecreet. Binnen een breder onderzoek wordt enkel een inspectiedossier taaldecreet opgemaakt wanneer hierbij verder opzoekingswerk vereist is of effectief inbreuken taaldecreet werden vastgesteld.

Het aantal uitgevoerde inspecties in 2016 zijnde ligt in verhouding met de voorbije jaren.

De 35 uitgevoerde inspecties resulteerden in 73 vaststellingen. De vastgestelde inbreuken werden gevat in 6 Pro Justitia, 13 Waarschuwingen en 8 Waarschuwingen met termijnstelling opgemaakt.

	2013	2014	2015	2016
Pro Justitia	3	5	3	6
Waarschuwing	7	14	6	13
Waarschuwing met termijnstelling	1	12	3	5

Grafiek: Evolutie genomen maatregelen over de periode 2013-2016

Overzicht van de vaststellingen over de laatste 4 jaar:

VASTGESTELDE INBREUKEN	2016	2015	2014	2013
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: loonfiches	7	4	7	3
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: individuele rekeningen	5	2	11	3
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: jaarrekening	4	1	2	2
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsovereenkomst	17	7	17	2
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: arbeidsreglement	6	1	4	1
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: prestatiefiche	0	1	0	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: werkrooster	0	1	0	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: facturen	3	0	1	1
Sociale betrekkingen: mededelingen	9	3	1	2
Sociale betrekkingen : cursussen	0	1	0	0
Sociale betrekkingen: onthaal nieuwe personeelsleden	5	1	1	1
Sociale betrekkingen: bevelen	5	1	2	1
Sociale betrekkingen: dienst/personeelsvergadering	3	0	0	0
Sociale betrekkingen: ondernemingsraad	1	0	0	0
Sociale betrekkingen: publicaties	3	0	0	0
Sociale betrekkingen: disciplinaire procedures	1	0	0	0
Sociale betrekkingen: vervolmakingscursussen	2	0	0	0
Wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden: belastingsaangifte	1	0	0	0
Inbreuk niet gespecificeerd	1	0	1	1
Totaal	73	23	47	17

Tabel: Vastgestelde inbreuken 2013-2016

De vastgestelde inbreuken met betrekking tot het taaldecreet verschillen niet ten aanzien van de vorige jaren en hebben voornamelijk betrekking op arbeidsovereenkomsten, loonfiches en mededelingen die niet in het Nederlands zijn opgesteld.

Ook naar de toekomst toe zal het aspect 'taaldecreet' telkens worden mee opgenomen in de uitgevoerde inspecties van de Afdeling Toezicht en Handhaving.

5.8 Tewerkstellingsprogramma's en activeringsmaatregelen

Onder tewerkstellingsprogramma's begrijpt de Afdeling Toezicht & Handhaving enkele maatregelen die de overheid in het verleden nam om de werkloosheid te bestrijden. Het arbeidsmarktbeleid was gericht op directe jobcreatie voor werklozen: de overheid creëerde jobs, subsidieerde de lonen en stelde personen tewerk in diverse statuten. Onder de klassieke tewerkstellingsprogramma's vielen de projecten Derde Arbeidscircuit, GESCO KB 474, GESCO veralgemeend stelsel, opleidingsprojecten (de zogenaamde 'Kelchtermansprojecten') en de projecten Buitenschoolse Kinderopvang.

Al een aantal jaar konden binnen deze projecten enkel nog vervangingen plaatsvinden; er werden geen nieuwe arbeidsplaatsen gecreëerd.

De cluster activeringsmaatregelen omvatte in het verleden inspecties op:

- De professionele integratie van personen met een arbeidshandicap (pipa)
- De tewerkstellingspremie 50+
- De Erkende Regionale Samenwerkingsverbanden (ERSV)

Beide clusters zijn in hervorming. Verschillende programma's en maatregelen werden intussen stopgezet, of werden opgenomen in het nieuwe Vlaamse doelgroepenbeleid. Afdeling Toezicht en Handhaving heeft daarom – in tegenstelling tot het verleden – in 2016 geen inspectierondes georganiseerd binnen deze clusters.

In 2016 werden nog 26 inspecties op tewerkstellingsprogramma's uitgevoerd. Ter vergelijking – in 2015 bedroeg het aantal nog 788, waaronder 707 inspecties op het intussen geregulariseerde KB 474. Wat betreft activeringsmaatregelen werden nog 15 inspecties uitgevoerd, tegenover de 100 inspecties in 2015.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de betrokken maatregelen.

MAATREGEL	AANTAL
• Derde Arbeidscircuit	3
• Opleidingsprojecten ('Kelchtermansprojecten')	2
• KB 474	1
• Werkervaring	20
Totaal tewerkstellingsprogramma's	26
• Premie 50+	2
• Vlaamse Ondersteuningspremie	13
Totaal activeringsmaatregelen	15

Tabel: Overzicht inspecties 2016 tewerkstellingsprogramma's en activeringsmaatregelen.

5.9 Competentie en loopbaan

Onder deze cluster begrijpt Afdeling Toezicht en Handhaving de bevoegdheden inzake sectorconvenants, opleidingscheques, ervaringsbewijzen, loopbaanbegeleiding, en initiatieven met betrekking tot levenslang leren (waaronder betaald educatief verlof).

In 2016 heeft Afdeling Toezicht en Handhaving een preventieve inspectieronde georganiseerd inzake opleidingscheques en een vooronderzoek m.b.t. het betaald educatief verlof.

Binnen deze cluster werden in totaal 269 inspecties uitgevoerd. Onderstaande tabel toont de verdeling over beide materies waarop in 2016 werd gefocust.

MATERIE OMSCHRIJVING	OORSPRONG OMSCHRIJVING	AANTAL DOSSIERS
• Betaald Educatief Verlof	Klacht	2
	Vooronderzoek	170
Totaal Betaald Educatief Verlof		172
• Opleidingscheques	Preventieve inspectieronde	97
Totaal Opleidingscheques		97
Eindtotaal Competentie en Loopbaan		269

Tabel: Totaal inspecties Competenties en Loopbaan 2016.

5.9.1

Vooronderzoek betaald educatief verlof

Afdeling Toezicht en Handhaving onderstreepte met de organisatie van het vooronderzoek betreffende betaald educatief verlof haar waakzaamheid inzake deze materie, gezien het grote budget dat eraan besteed wordt. Er waren geen historische gegevens beschikbaar over de prevalentie van inbreuken. Niettemin werden bij de overdracht naar het Vlaamse niveau enkele risico's geïdentificeerd met betrekking tot de correcte naleving van de maatregel.

De doelstelling van het vooronderzoek was dus voornamelijk gericht op gegevensverzameling:

- voor de materiegerichte risicoanalyse van de eigen afdeling: In het verleden werd de maatregel niet generiek opgevolgd. De resultaten van het vooronderzoek moeten uitwijzen of de maatregel systematische opvolging door onze afdeling behoeft.
- voor de processen van dienst Competenties en Loopbanen van de Afdeling Werkgelegenheid: De resultaten kunnen nuttige input vormen voor de verdere uitbouw van de dossierbehandeling en kwaliteitstoets.
- Voor de geplande hervormingen: De bevindingen op het terrein kunnen relevante beleidsinformatie opleveren voor de hervormingen van de opleidingsincentives.

Het vooronderzoek bestond uit twee aparte luiken:

- (1) Controle ter plaatse van 20 dossiers uit schooljaar 2013-2014, waarbij alle aspecten van de regelgeving werden nagegaan.
- (2) On desk controle DmfA van 150 dossiers uit schooljaar 2014-2015, waarbij de primaire focus lag op de controle van de arbeidsrelatie tussen de werknemers en de onderneming die betaald educatief verlof heeft aangevraagd.

Vaststellingen

Onderstaande tabel geeft een samenvatting van de resultaten. Van de 20 onderzochte dossiers, bleek in 25% de steekkaart, waarop de uitbetaling gebaseerd wordt, niet correct te zijn ingevuld. Daarnaast werd in 4 gevallen (op 170 dossiers) vastgesteld dat er twijfel bestaat omtrent de arbeidsrelatie tussen de werknemer waarvoor betaald educatief verlof werd aangevraagd en de werkgever die de aanvraag indiende. Deze dossiers worden verder onderzocht.

	AANTAL BETROKKEN DOSSIERS	TOTAAL ONDERZOCHE DOSSIERS	
Steekkaart niet correct	5	20	25%
Twijfel arbeidsrelatie	4	170	2%

Tabel: Vaststellingen vooronderzoek betaald educatief verlof.

Bijkomend stelde de Afdeling Toezicht en Handhaving vast dat 52% van de geïnspecteerde ondernemingen het opgenomen betaald educatief verlof niet correct invult in DmfA. Dit is geen inbreuk vanuit de huidige regelgeving, maar bemoeilijkt de inzet van primaire databanken in de betalingsprocessen.

Er werd ook opgemerkt dat bepaalde opleidingen plaatsvonden binnen de tewerkstellende onderneming, in een productiecontext. De regelgeving sluit dit niet uit, maar het is eerder paradoxaal aan de bedoeling van de maatregel, als compensatie voor het omzetverlies van de werkgever tijdens opleidingsuren, gevolgd op initiatief van de werknemer. Dat vervalt bij deze opleidingen, aangezien er geen of slechts verminderd omzetverlies is.

Toekomstige evoluties

De resultaten van het vooronderzoek nopen tot bijkomend initiatief. Immers, de huidige steekproef is vrij beperkt. Voor schooljaar 2013-2014 (zie onderzoek voorjaar) hebben 6720 ondernemingen BEV ontvangen. Voor schooljaar 2014-2015 (zie onderzoek najaar) waren dit er 6806. Het onderzoek in voorjaar 2016 bevatte dus slechts 0,3% van de betrokken ondernemingen. In het najaar ging het over 2%.

Afdeling Toezicht en Handhaving organiseert deze bijkomende inspectieronde in het voorjaar 2017, zodat de bevindingen tijdig kunnen worden overgemaakt in kader van de geplande hervormingen van de opleidingsincentives.

5.9.2 Preventieve inspectieronde opleidingscheques

Afdeling Toezicht en Handhaving voerde een preventief onderzoek naar aanleiding van een wijziging aan het BVR betreffende de opleidingscheques voor werknemers dd. 18/07/2003. De regelgeving werd met ingang van 01/03/2015 gewijzigd, waardoor hooggeschoolde werknemers enkel nog gebruik kunnen maken van opleidingscheques indien zij vooraf loopbaanbegeleiding hebben gevolgd én de opleiding werd opgenomen in het persoonlijk ontwikkelingsplan waarin deze begeleiding resulteerde.

De preventieve inspectieronde focuste dus op de hooggeschoolde gebruiker van opleidingscheques en was erop gericht informatie te verstrekken aan opleidingsinstanties en gebruiker.

De steekproef bestond uit 97 individuen, die opleidingscheques hadden gebruikt bij 61 verschillende opleidingsinstanties.

Vaststellingen

In twee dossiers bleek de veranderde regelgeving nog niet van kracht te zijn. De betrokkenen hadden hun opleiding voor 01/03/2015 aangevat, en dienden als hooggeschoolde nog niet te voldoen aan de bijkomende vereisten.

De vermelde resultaten hebben dus betrekking op 95 dossiers. Slechts in 33 dossiers bleek de regelgeving volledig te zijn gevolgd. In de 62 overige werden één of meerdere inbreuken vastgesteld.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vaststellingen.

ART.	INBREUK	AANTAL
art.12§1 ¹	Attest opleiding niet aanwezig bij onderwijsinstelling	51
art.7§2 ²	Totaal	16
	<i>Art. 7§2 - geen loopbaanbegeleiding gevolgd</i>	7
	<i>Art. 7§2 - gevolgde opleiding werd niet opgenomen in pop</i>	9
art.8§3 ³	Meer opleidingscheques aan onderwijsinstelling gegeven dan de factuur van de opleiding bedroeg	1

- 1 De opleidingscheques die door een werknemer aan een erkende verstrekker worden afgegeven worden door die laatste ingeleverd bij de uitgever die de erkende verstrekker uitbetaalt. De verstrekker voegt bij de cheques een lijst met de namen van de werknemers die een opleiding gevolgd hebben en met de nummers van de aangeboden cheques. Kopie van het inschrijvingsbewijs kan opgevraagd worden door de VDAB. De erkende verstrekker bewaart het gepersonaliseerd attest, vermeld in artikel 4, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding. Een kopie van het gepersonaliseerde attest kan worden opgevraagd door de VDAB.
- 2 De opleidingscheque mag door hooggeschoolde werknemers alleen gebruikt worden om de directe kosten te betalen van opleidingen die gevolgd worden in het kader van loopbaanbegeleiding als vermeld in artikel 4, § 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2013 betreffende de loopbaanbegeleiding, en die vastgelegd zijn in een persoonlijk ontwikkelingsplan
- 3 De totale waarde van de aangeboden cheques mag niet groter zijn dan het totaal bedrag van de factuur inclusief BTW.

Tabel: Overzicht vaststellingen inspecties opleidingscheques.

Bijkomend werd in één dossier vastgesteld dat de betrokkene loopbaanbegeleiding heeft gevolgd bij de eigen werkgever. Het betreft hier een oneigenlijke toekenning van loopbaancheques, waaruit de oneigenlijke toekenning van opleidingscheques voortvloeit. In dit dossier werd de loopbaancheque teruggevorderd door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding.

Dossiers waarin de cheques onterecht werden toegekend werden aan Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding overgemaakt voor verdere opvolging.

Bij de inspecties bleek het te gaan om een brede waaier van opleidingen, waarvan de doelstelling niet altijd arbeidsmarktgericht is. Dit in tegenstelling tot laag- en midden-geschoolden, waarbij de koppeling gemaakt wordt met opleidingen die erkend werden in het kader van Betaald Educatief Verlof.

Volgens artikel 12 §1, waartegen 51 inbreuken werden vastgesteld, dient de opleidingsinstantie de attesten te bewaren. In de meeste gevallen bleek dit een administratieve vergetelheid te zijn. Verschillende opleidingsverstrekkers verklaarden niet op de hoogte te zijn van deze verplichting. Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding heeft hierover naar aanleiding van deze vaststellingen duidelijk gecommuniceerd.

Toekomstige evoluties

De opleidingscheques zijn opgenomen in de scope van de geplande hervormingen van de opleidingsincentives. Daarbij worden de verschillende bestaande systemen beter op elkaar afgestemd. Bovenvermelde inspectieresultaten werden meegegeven ter voorbereiding.

5.10 Sociale economie

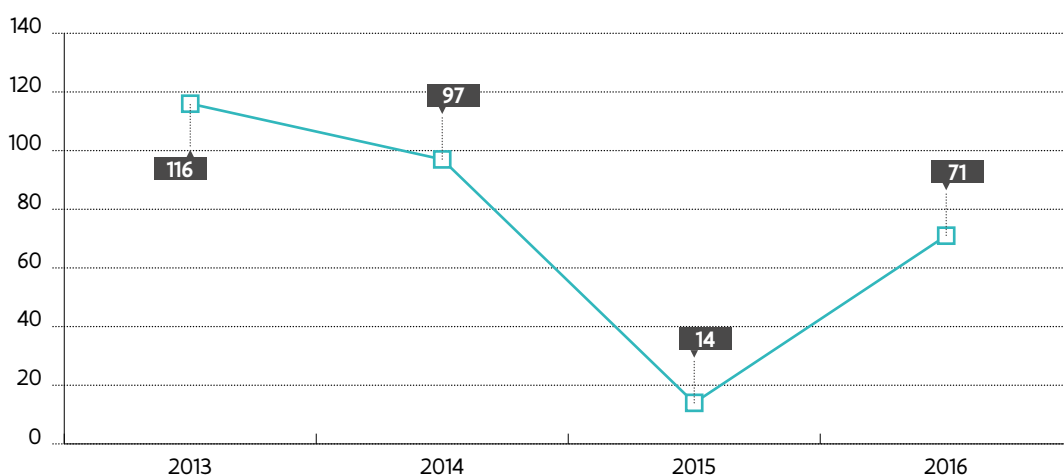
Omwille van de schorsing van het maatwerkdecreet werd in de cluster sociale economie voornamelijk gefocust op lokale diensteneconomie. De 'oude' maar opnieuw van toepassing zijnde regelgeving voor beschutte en sociale werkplaatsen en invoegbedrijven werd enkel geïnspecteerd wanneer een klacht werd ontvangen of wanneer er een vraag tot onderzoek kwam van de administratie. Omdat er slechts 7 zulke dossiers werden behandeld, wordt hieronder enkel dieper ingegaan op de uitgevoerde inspecties in het kader van lokale diensteneconomie.

5.10.1 Preventieve inspectieronde lokale diensteneconomie (LDE)

Aantal uitgevoerde inspecties

In het kader van de hervorming van de regelgeving lokale diensteneconomie, die in voege is gegaan op 01/04/2015, besliste de Afdeling Toezicht en Handhaving van het Departement Werk en Sociale Economie om in 2016 een preventieve inspectieronde op te zetten. De nieuwe regelgeving kent nog heel wat overgangsbepalingen en vele artikelen worden maar pas van kracht op 1/1/2018. De invalshoek van deze inspectieronde was dus eerder de promotoren sensibiliseren om tegen 1/1/2018 volledig klaar te zijn om de nieuwe regelgeving correct toe te passen. Sommige artikelen zijn wel reeds van kracht maar ook hier lag de nadruk op informatie verstrekken en de promotoren aansporen zich in regel te stellen.

Naast de 69 preventieve onderzoeken werden er ook nog 2 andere inspecties uitgevoerd wat het totaal aantal LDE dossiers op 71 brengt.

Grafiek: Evolutie aantal uitgevoerde onderzoeken LDE

In 5 van de 69 preventieve onderzoeken bleek op het ogenblik van de inspectie het project te zijn stopgezet. De analyse van de inbreuken en de vaststellingen is dan ook gebaseerd op de 64 nog lopende projecten.

Tijdens de preventieve inspectieronde werden 444 doelgroepwerknemers (administratief) geïnspecteerd waarvan 71 ter plaatse werden aangesproken.

Inbreuken en vaststellingen

In 36 dossiers werd minstens 1 onregelmatigheid aangetroffen. Dit hoge cijfer dient te worden genuanceerd aangezien een aantal artikelen uit de regelgeving pas van kracht zijn vanaf 1/1/2018. De werkgever zou in overtreding zijn mocht de regelgeving geen overgangsbepalingen kennen en reeds volledig van toepassing zijn.

Hieronder wordt in detail een overzicht gegeven van de vaststellingen.

- **Invulling van het toegekende contingent**

Het totaal aan toegekend contingent van de 64 projecten samen is 586 VTE. Daarvan is 543 VTE effectief ingevuld. Er zijn 'slechts' 43 VTE niet ingevuld of 7% van het totaal.

Het gemiddeld ingevuld contingent bedraagt 8,49 VTE. Dit houdt in dat er gemiddeld over de 64 dossiers 0,67 VTE per project niet is ingevuld. Rekening houdende met personeelsverloop en het opnieuw ingevuld krijgen van vacatures is dit cijfer niet abnormaal.

Hieruit kan men besluiten dat er niet bewust plaatsen vacant worden gehouden met als doel het systeem van enveloppefinanciering te misbruiken.

- **Persoonlijke ontwikkelingsplannen**

In 18 van de 64 dossiers werd vastgesteld dat er niet voor alle doelgroepwerknemers een persoonlijk ontwikkelingsplan was opgesteld. Bij de 46 projecten die wel persoonlijke ontwikkelingsplannen opstellen voor elke doelgroepwerknemer werd er bij 10 projecten vastgesteld dat deze niet jaarlijks worden geactualiseerd. Slechts 36 ondernemingen (56%) leven de regelgeving met betrekking tot dit aspect correct na.

Hieruit mag men echter niet concluderen dat bij de overige 28 lokale diensteneconomie ondernemingen de competenties van de doelgroepwerknemers niet zouden worden opgevolgd. Vaak kan worden aangetoond (door o.a. verhoren van doelgroepwerknemers) dat er regelmatig gesprekken plaatsvinden met de doelgroepwerknemers in het kader van hun functioneren zonder dat dit formeel wordt opgetekend in een persoonlijk ontwikkelingsplan.

- **Doorstroming**

Het aantal doelgroepwerknemers dat reeds doorstroomde ligt zeer laag. Over alle dossiers heen gaven promotoren aan dat er een 12-tal doelgroepwerknemers intern zijn doorgestroomd en 34,5 een betrekking hebben gevonden extern aan de onderneming. Op een totaal toegekend contingent van 583 VTE is dit zeer beperkt.

Helemaal exact zijn deze cijfers niet omdat sommige promotoren niet precies konden aangeven hoeveel doelgroepwerknemers er al waren doorgestroomd. Soms werd gesteld dat er al mensen waren doorgestroomd maar kon men er geen aantal noch datum op plaatsen.

- **Uitgevoerde activiteiten**

Algemeen kan worden gesteld dat de uitgeoefende activiteiten in de meeste gevallen conform de toelating(en) zijn. In 5 van de 64 dossiers werd vastgesteld dat er taken werden uitgeoefend waarvoor geen goedkeuring was gegeven noch was er een opdracht van een openbaar bestuur voorhanden.

- **Sui generis**

In 3 dossiers werd vastgesteld dat er geen specifieke verantwoordelijke was aangesteld voor het lokale diensteneconomie project of dat daar onduidelijkheid over was. Tevens werd in 18 dossiers of in 28% van de gevallen geconstateerd dat er geen afdoende afzonderlijke registratie gebeurt van de inhoudelijke en financiële activiteiten. Dit is nochtans een essentiële voorwaarde indien men er wil op toezien dat er geen overfinanciering plaatsvindt. Bij elke onderneming werd er op gedrukt om zich zo snel mogelijk in regel te stellen.

- **Klaverbladfinanciering**

Alle ontvangen subsidies werden afgezet tegen de kosten van het project. In geen enkel onderzoek lagen de subsidies hoger dan de kosten. Men kan dus stellen dat er geen overfinanciering gebeurt van deze projecten. Integendeel, in een aantal projecten bij OCMW's bijvoorbeeld wordt vastgesteld dat de gemeente het verlies bijlegt.

Globale beschouwing

Op basis van deze (representatieve) steekproef van meer dan 25% van de totale populatie kan men stellen dat de lokale diensteneconomie ondernemingen trachten hun toegekend contingent maximaal te benutten en geen misbruik maken van het systeem van enveloppefinanciering. De klaverbladfinanciering heeft niet als gevolg dat er sprake is van overfinanciering.

De uitgevoerde activiteiten zijn over het algemeen conform de goedkeuring of passen binnen een opdracht van een openbaar bestuur.

Een oud zeer dat nog altijd speelt en is de gebrekkige formalisering van de persoonlijke ontwikkelingsplannen en het nalaten van een afzonderlijke registratie te hanteren van de inhoudelijke en financiële activiteiten van het project indien de onderneming nog andere activiteiten uitoefent. Met respectievelijk 44% en 28% inbreuken ligt dit aantal onregelmatigheden te hoog, temeer omdat beide voorwaarden reeds bestonden in de oude regelgeving en in de nieuwe regelgeving reeds van kracht zijn.

Tot slot werd vastgesteld dat er op heden nog weinig aandacht uitgaat naar de doorstroming van doelgroepwerknemers. Lokale diensteneconomie ondernemingen staan op dit ogenblik amper stil

bij het feit dat het inschakelingstraject er net op gericht is om doelgroepwerknemers te laten doorstromen naar het normaal economisch circuit. Weliswaar hebben de ondernemingen nog voldoende tijd om de doelgroepwerknemers te laten doorstromen. Pas in 2020 zullen de eerste projecten aflopen.

5.11 Europees Sociaal Fonds

5.11.1 Situering

Sinds de invoering van de Europese Werkgelegenheidsstrategie in 1998 en de Lissabonstrategie in 2000, wordt het Europees Sociaal Fonds (ESF) beschouwd als de belangrijkste Europese financiële ondersteuning van de inspanningen die de lidstaten leveren in het nastreven van de Europese Werkgelegenheids-richtsnoeren. Het ESF stimuleert Vlaamse organisaties om de arbeidsmarkt te versterken en de werkgelegenheid te vergroten. Het fonds helpt mensen omscholen naar een nieuwe job of begeleidt hen bij het zoeken naar een eerste baan. Bedrijven krijgen hulp bij de afstemming werk/privé voor de werknemers en de structuur van de arbeidsorganisatie. Ook maatschappelijk kwetsbare groepen, zoals laaggeschoolden, allochtonen of personen met een arbeids handicap worden hierin betrokken. Daarnaast stimuleert het fonds organisaties om innoverend en transnationaal te werken.

Voor de programmaperiode 2007-2013, waartoe de hieronder besproken audits behoren, wordt dit uitgevoerd op basis van 5 prioriteiten:

- Prioriteit 1: talentactivering en duurzame integratie op de arbeidsmarkt;
- Prioriteit 2: bevorderen van sociale inclusie van kansengroepen via maatgericht werken;
- Prioriteit 3: ondernemings- en organisatiecultuur focussen op mens en maatschappij;
- Prioriteiten 4 en 5: innovatie en transnationaliteit.

Keuze van de geauditeerden

Overeenkomstig de Europese Verordening nr.1083 art.59 werden drie autoriteiten aangeduid om binnen deze programmaperiode het efficiënt en correct beheer van het Vlaams ESF-programma doelstelling 2 na te gaan: de beheersautoriteit, de certificerende autoriteit en de auditautoriteit. Elk van deze autoriteiten heeft verschillende taken en bevoegdheden, met onderlinge communicatiestromen en met diverse controle- en auditsporen.

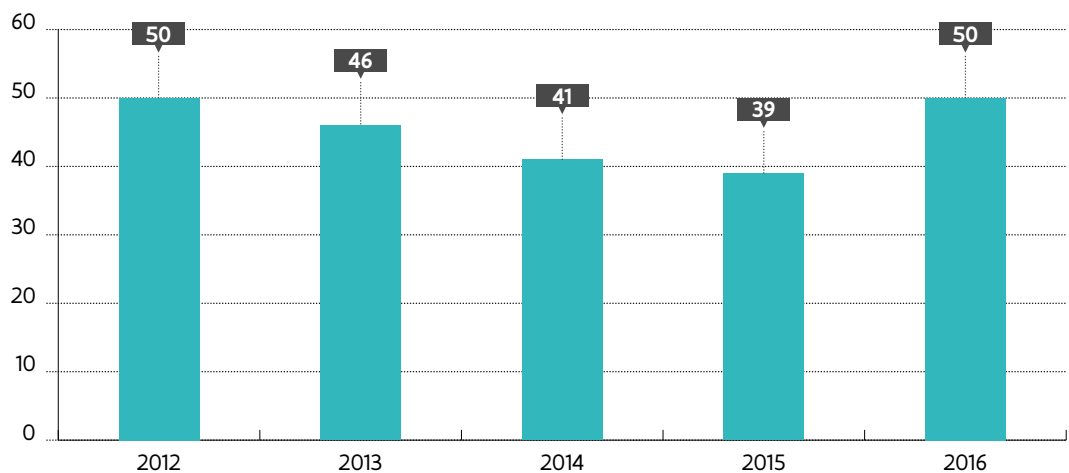
Ingevolge beslissing van de Vlaamse Regering werd Inspectie van Financiën aangeduid als auditautoriteit. In de eveneens door de Vlaamse Regering goedgekeurde samenwerkingsovereenkomst met het toenmalige ESF-agentschap en het operationeel programma werd de afdeling Inspectie WSE (nu afdeling Toezicht en Handhaving) aangeduid als mede-auditor op concrete acties (externe controle bij de promotoren). Deze structuur heeft tot gevolg dat de afdeling Toezicht en Handhaving in opdracht van de auditautoriteit controles uitvoert op het terrein. De te controleren dossiers worden door de auditautoriteit geselecteerd en aan de afdeling Toezicht en Handhaving overgemaakt.

Dit heeft tot gevolg dat de hieronder besproken resultaten geen betrekking hebben op de totaliteit van de uitgevoerde audits op het ESF-programma. Naast de audits op concrete acties die door de afdeling Toezicht en Handhaving werden uitgevoerd, werden immers door de auditautoriteit nog andere audits uitgevoerd. De hieronder weergegeven resultaten zijn dus geenszins een weerspiegeling van de totale gecontroleerde kosten en kunnen geen indicatie zijn van de vastgestelde foutenmarges over het volledige programma.

In aantallen

In 2016 werden 50 audits uitgevoerd. Deze omvatten zowel inhoudelijke als financiële aspecten. Dit cijfer verschilt met het cijfer in de boordtabel (52), aangezien in het voorjaar een audit niet volledig werd beëindigd. In overleg met de auditautoriteit werd de audit stop gezet naar aanleiding van onduidelijkheden omtrent het voldoen aan de staatssteunregelgeving. Na het indienen van het bezwaarschrift werd geoordeeld dat de staatssteunregelgeving niet werd overtreden, waarna de audit in het najaar heropend diende te worden. Dit resulteerde in de registratie van 2 nieuwe dossiers, die voor deze nota echter niet worden meegerekend om dubbelstellingen te vermijden.

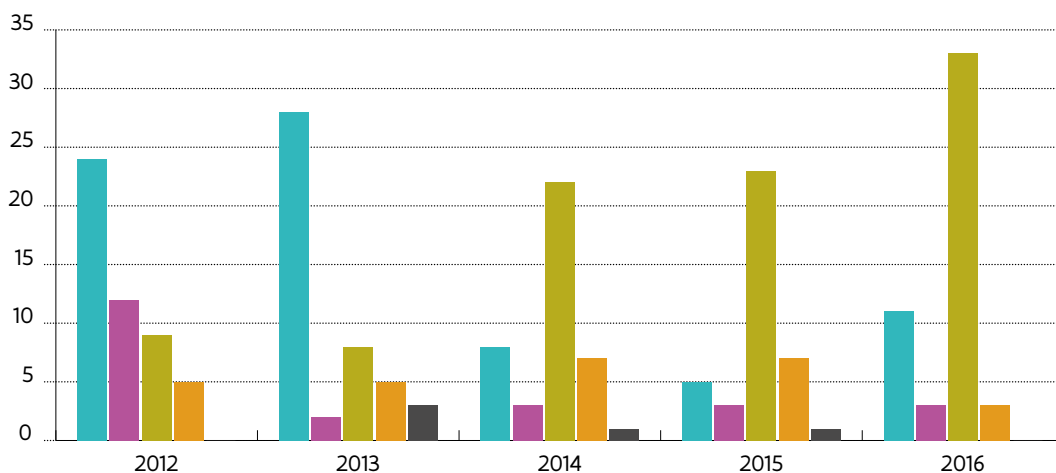
In vergelijking met de vorige jaren situeert het aantal audits zich als volgt. Een geregistreerde audit komt telkens overeen met de audit van een bepaalde rapporteringsperiode. Tot en met 2015 werd jaarlijks 1 steekproef met te auditeren dossiers genomen. In 2016 wijzigde dit enigszins. Als gevolg van het feit dat het OP 2007-2013 tegen maart 2017 diende afgesloten te worden, werd in 2016 op 3 verschillende momenten in de tijd een steekproef genomen op een betalingsaanvraag van de certificerende autoriteit. Dit had geen invloed op het aantal geauditeerde dossiers, maar had wel tot gevolg dat de periode waarbinnen de audits dienden uitgevoerd te worden, relatief kort was.

Grafiek: Aantal audits

In onderstaande tabel wordt de verdeling van de audits over de verschillende prioriteiten weergegeven. Daar waar tot 2013 het zwaartepunt van de audits in prioriteit 1 lag, en dan voornamelijk bij de opleidingsprojecten, werden vanaf 2014 duidelijk meer audits uitgevoerd binnen prioriteit 3. Binnen prioriteit 1 werden nog steeds geen dossiers uit oproep 100 geauditeerd. Naar aanleiding van de auditrondes in eerdere jaren werd er immers door de auditautoriteit voor deze oproep een systeemfout vastgesteld. Naar aanleiding hiervan diende de beheersautoriteit de resterende projecten oproep 100 die in het verleden nog niet werden geauditeerd, zelf te controleren en de

nodige bijsturingen uit te voeren. Hierdoor werden de dossiers oproep 100 niet opgenomen in de steekproeftrekking voor de audits op concrete acties door afdeling Toezicht en Handhaving.

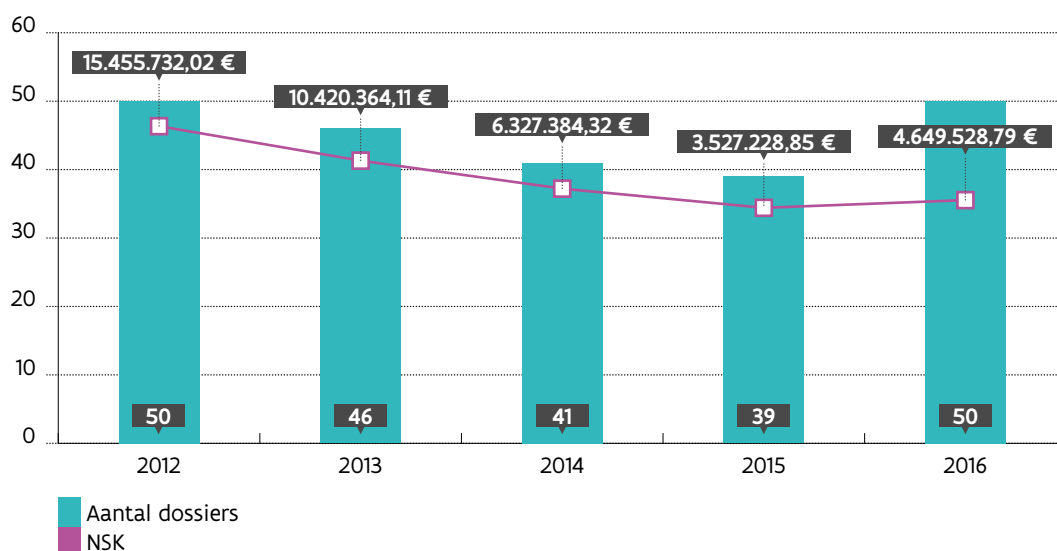

	2012	2013	2014	2015	2016
PRIO 1	24	28	8	5	11
PRIO 2	12	2	3	3	3
PRIO 3	9	8	22	23	33
PRIO 4	5	5	7	7	3
PRIO 5	0	3	1	1	0

Grafiek: Aantal audits per prioriteit

In Netto Subsidiabele Kost

De 50 afgesloten integrale audits vertegenwoordigen een netto subsidiabele kost (NSK)⁴ van €4.649.528,79. In onderstaande grafiek wordt het verloop van de NSK over de voorbije 5 jaar weergegeven. Ook het aantal geauditeerde dossiers wordt ter vergelijking herhaald in deze grafiek. Aangezien de steekproef door de auditautoriteit wordt genomen, heeft de afdeling Toezicht en Handhaving geen invloed op het aantal audits, noch op de geauditeerde NSK.

Grafiek: Geauditeerde NSK

⁴ De netto subsidiabele kost betreft de totaal subsidiabele kost waarbij de ontvangsten van het project in mindering werden gebracht.

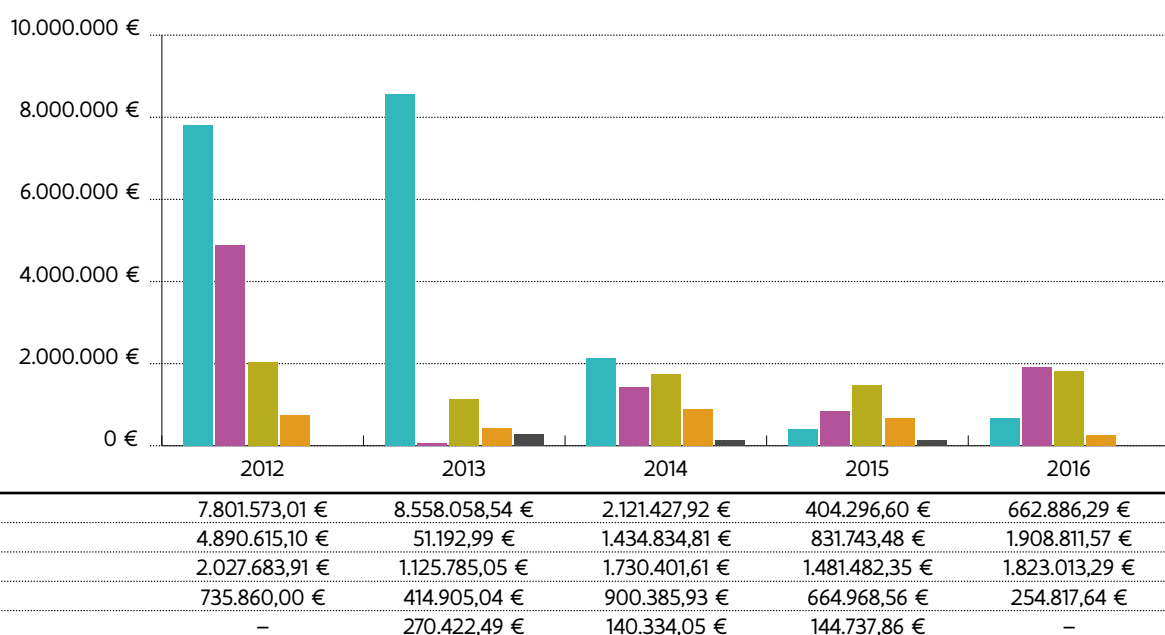

In onderstaande tabel en grafiek wordt meer in detail weergegeven hoe de audits in financiële massa zijn verdeeld over de verschillende prioriteiten. Ter informatie wordt ook hier eveneens de netto subsidiabele kost van de geauditeerde dossiers over de laatste 5 jaar weergegeven.

PRIORITEIT	2012	2013	2014	2015	2016
PRIO 1	7.801.573,01 €	8.558.058,54 €	2.121.427,92 €	404.296,60 €	662.886,29 €
PRIO 2	4.890.615,10 €	51.192,99 €	1.434.834,81 €	831.743,48 €	1.908.811,57 €
PRIO 3	2.027.683,91 €	1.125.785,05 €	1.730.401,61 €	1.481.482,35 €	1.823.013,29 €
PRIO 4	735.860,00 €	414.905,04 €	900.385,93 €	664.968,56 €	254.817,64 €
PRIO 5		270.422,49 €	140.334,05 €	144.737,86 €	
	15.455.732,02 €	10.420.364,11 €	6.327.384,32 €	3.527.228,85 €	4.649.528,79 €

Tabel: Financiële verdeling per prioriteit

Wanneer dit wordt omgezet in een grafiek, valt op dat – alhoewel het aantal geauditeerde dossiers in prioriteit 3 een duidelijke uitschieter was – de geauditeerde massa dit niet is. Het betreft met andere woorden meer maar kleinere dossiers in financiële massa. Het grootste geauditeerde bedrag bevindt zich in prioriteit 2, terwijl zich daar het minst aantal dossiers bevinden. Bovendien situeren deze 3 dossiers zich bij 1 promotor.

Grafiek: Geauditeerde NSK per prioriteit

5.11.3 Financiële outcome

Hieronder wordt een overzicht gegeven van de terugvorderbare bedragen. Met name de financiële outcome van de uitgevoerde audits door de afdeling Toezicht en Handhaving. De aanvaarde subsidiabele kost wordt immers gefinancierd vanuit verschillende bronnen, waaronder uiteraard de financiering uit het Europees Sociaal Fonds, maar ook uit de Vlaamse cofinanciering, private middelen en andere cofinancieringen, ...

Als onderdeel van het onderzoek wordt eveneens het financieringsschema geauditeerd. De afdeling Toezicht en Handhaving of de auditautoriteit vorderen zelf geen middelen terug, maar stellen kor-

tingen voor. Daarom wordt er gesproken over het terugvorderbaar bedrag als outcome-gegeven en niet het teruggevorderd bedrag.

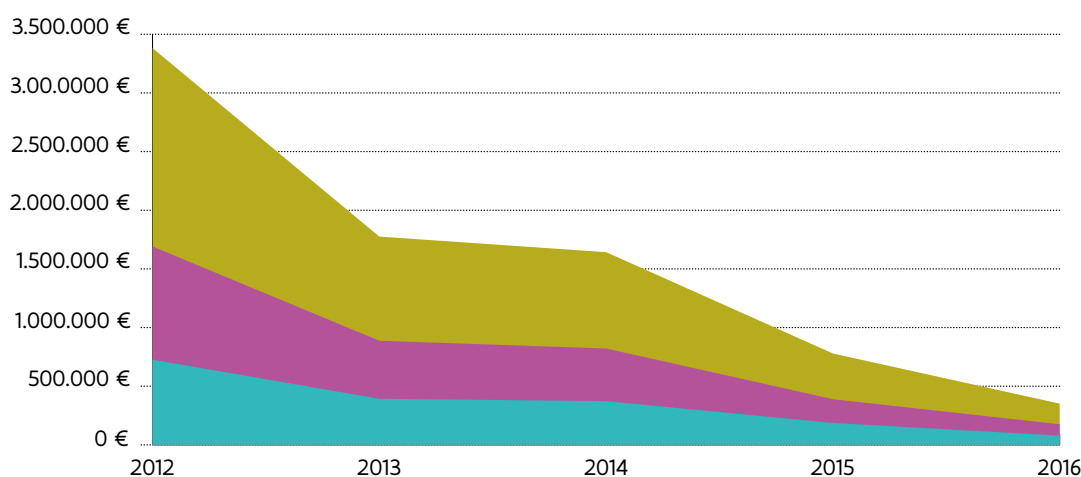
In de tabel hieronder werd voor het jaar 2016 het terugvorderbaar bedrag opgenomen zoals dit werd voorgesteld na de audits door afdeling Toezicht en Handhaving en voor afronding van de hoor-wederhoorprocedure. Aangezien deze procedure volledig door de auditautoriteit werd uitgevoerd in 2016, beschikte de afdeling Toezicht en Handhaving over onvoldoende data om het terugvorderbaar bedrag te kennen. Gelet op het minimale verschil in foutenmarge voor en na hoor-wederhoor, wordt dit als een aanvaardbaar richtcijfer gezien.

	2012	2013	2014	2015	2016
ESF	726.148,93 €	393.003,40 €	372.914,04 €	186.786,89 €	79.091,16 €
VCF	964.991,95 €	494.700,44 €	448.482,31 €	202.619,22 €	96.647,39 €
Totaal	1.691.140,88 €	887.703,84 €	821.396,35 €	389.406,11 €	175.738,55 €

Tabel: Terugvorderbaar bedrag

Zoals uit onderstaande grafiek duidelijk blijkt, is het terugvorderbaar bedrag jaar na jaar in dalende lijn. Volgens afdeling Toezicht en Handhaving is het dalen van het terugvorderbaar bedrag een rechtstreeks gevolg van onderstaande zaken:

- een meer doorgedreven afstemming tussen de auditautoriteit en beheersautoriteit omtrent interpretatieproblemen bij bepaalde financiële criteria, zoals bvb.:
 - problematiek managementvennootschappen;
 - forfaitaire toewijzing van personeel;
 - niet-gecompenseerde overuren bij standaardkosten.
 - anciënniteit en inschaling
- de eerstelijnscontrole, waarvan gesteld kan worden dat deze jaar na jaar meer fouten ondervangt.

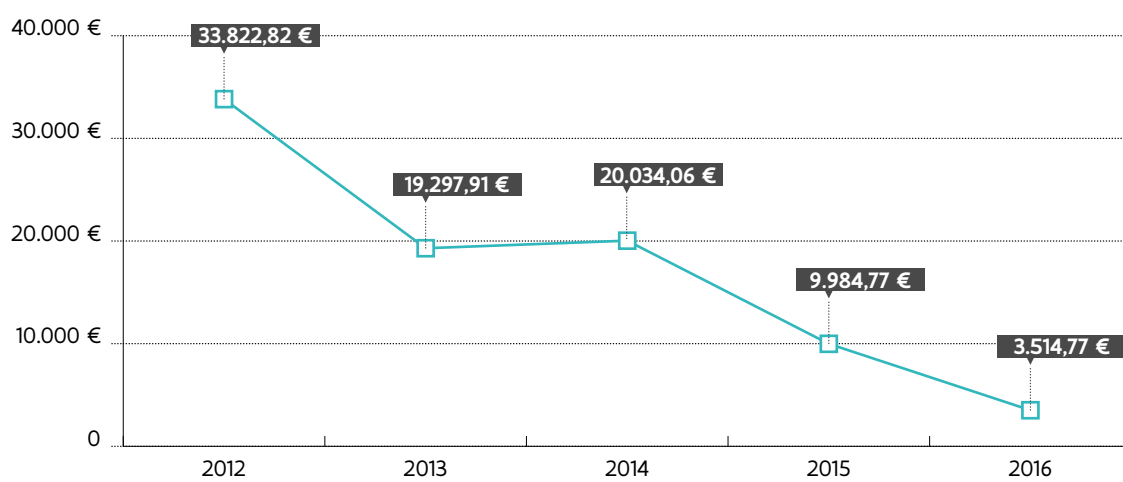
ESF	726.148,93 €	393.003,40 €	372.914,04 €	186.786,89 €	79.091,16 €
VCF	964.991,95 €	494.700,44 €	448.482,31 €	202.619,22 €	96.647,39 €
Totaal	1.691.140,88 €	887.703,84 €	821.396,35 €	389.406,11 €	175.738,55 €

Grafiek: Terugvorderbaar bedrag

In onderstaande tabel en grafiek wordt het terugvorderbaar bedrag per dossier weergegeven. Dit volgt uiteraard dezelfde dalende lijn. In de tabel wordt in een tweede lijn het verschil met het voorgaande jaar weergegeven. Vooral voor 2016 valt de steilere daling op, aangezien er minder financiële massa terugvorderbaar werd gesteld, en een groter aantal dossiers werden geauditeerd.

	2012	2013	2014	2015	2016
Per dossier	33.822,82 €	19.297,91 €	20.034,06 €	9.984,77 €	3.514,77 €
Diff tov n-1		43%	-4%	50%	65%

Tabel: Terugvorderbaar bedrag per dossier

Grafiek: Terugvorderbaar bedrag per dossier

Administratieve geldboeten

6

6.1 Procedure

6.1.1 Decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht

In het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht⁵ worden twee soorten administratieve geldboeten voorzien. Enerzijds zijn er de administratieve geldboeten die kunnen worden opgelegd voor inbreuken die vatbaar zijn voor strafvervolging. Deze volgen een tweesporen-stelsel, dit is een systeem waarbij een inbreuk ofwel een strafrechtelijke vervolging krijgt, ofwel een procedure administratieve geldboete tot gevolg heeft.

Anderzijds zijn er de 'andere' administratieve geldboeten naar aanleiding van inbreuken waarbij niet is voorzien in strafvervolging. Het betreft lichtere inbreuken op bepalingen die evenwel essentieel zijn. Om de afdwingbaarheid van ook deze bepalingen te verhogen, maar tevens te vermijden dat onmiddellijk zware administratieve beslissingen moeten worden getroffen (bijvoorbeeld intrekking van de erkenning), werd voorzien in administratieve geldboeten die niet samenhangen met een strafvervolging.

6.1.2 Procedure tot verwerking van de dossiers administratieve geldboeten

Het besluit van de Vlaamse Regering van 14 januari 2005⁶ geeft uitvoering aan een aantal belangrijke bepalingen uit het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, onder meer met betrekking tot de te volgen procedure voor het opleggen en het innen van administratieve geldboeten. Binnen het Departement Werk en Sociale Economie werd hiertoe een cel Administratieve Geldboeten opgericht, die onafhankelijk en op zelfstandige basis optreedt.

Het onderscheid bleef behouden bij het uittekenen van de nodige procedures tussen de administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolging, waarvoor de bevoegde inspectiedienst een Pro Justitia opstelt, en de "andere" administratieve geldboeten, waar de bevoegde inspectiedienst een Proces-verbaal voor opstelt.

Voor de administratieve geldboeten die voortvloeien uit een door de bevoegde inspectiedienst opgesteld Pro Justitia heeft het Arbeidsauditoraat vier maanden de tijd om te beslissen al dan niet strafvervolging in te stellen zonder dat de procedure tot oplegging van administratieve geldboeten kan worden opgestart. Bij gemotiveerde beslissing kan het Openbaar Ministerie die termijn verlengen met maximaal vier maanden.⁷ Een uitzondering hierop vormen de dossiers die betrekking hebben op de regelgeving die verband houdt met de tewerkstelling van buitenlandse onderdanen (hierna: migratie) waarbij deze termijn zes maanden bedraagt in plaats van vier. Als het Openbaar Ministerie beslist om af te zien van strafvervolging, brengt het de aangewezen ambtenaar, vermeld in artikel 15, tweede lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht, op de hoogte. Deze

⁵ Decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 14 januari 2005 tot uitvoering van het Decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn.

⁷ Art. 17, §1, tweede lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

ambtenaar is thans de Cel Administratieve Geldboeten. Na deze mededeling, of als het Arbeidsauditoraat nalaat binnen bovenvermeld termijn een beslissing te nemen, kan de cel Administratieve Geldboeten de procedure opstarten. Bij de 'andere' administratieve geldboeten kan de procedure, na ontvangst van het Proces-verbaal van de inspecteur, onmiddellijk opgestart worden.

De cel Administratieve Geldboeten zal vervolgens de opportuniteit van het dossier beoordelen. Als het dossier niet opportuun geacht wordt, zal ook geen administratieve geldboete opgelegd worden. Als het dossier wel opportuun geacht wordt, wordt de overtreder hiervan op de hoogte gebracht. De overtreder krijgt in hetzelfde schrijven de kans aangeboden om zijn verweermiddelen schriftelijk in te dienen of mondeling uiteen te zetten tijdens een onderhoud. Hiervoor wordt minimaal 1 maand de tijd voorzien. Daarenboven krijgt de overtreder het recht om, gedurende minstens drie weken voorafgaandelijk aan het onderhoud, zijn dossier in te kijken.

Na eventueel schriftelijk of mondeling verweer beslist de cel Administratieve Geldboeten of een boete zal worden opgelegd en bepaalt de gemachtigde ambtenaar de hoogte van deze boete. De minimale en maximale administratieve geldboeten werden vastgelegd in het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht. De werkwijze en richtbedragen om het uiteindelijke boetebedrag te bepalen binnen deze grenzen, is opgenomen in een interne dienstorder. De dienstorder werd aangepast naar aanleiding van de nieuwe materies waarvoor een administratieve geldboete kan worden opgelegd.

Voor de niet-strafrechtelijke inbreuken liggen de geldboeten tussen de € 50 en € 500.⁸ In geval van herhaling binnen vijf jaar dienen deze bedragen te worden verdubbeld.⁹

Voor de strafrechtelijk inbreuken liggen de boetes tussen de € 100 en de € 18.000.¹⁰ Bij herhaling binnen de vijf jaar worden de genoemde bedragen verdubbeld.¹¹ Een uitzondering hierop zijn de inbreuken inzake migratie waar voor herhaling een kortere termijn van één jaar geldt.¹² Voor de inbreuken inzake migratie¹³ en enkele inbreuken dienstencheques¹⁴ en betaald educatief verlof¹⁵ wordt de administratieve geldboete verder vermenigvuldigd met het aantal werknemers betrokken bij de inbreuk.

Bij de strafrechtelijke inbreuken kan ook rekening worden gehouden met verzachtende omstandigheden en kan een administratieve geldboete worden opgelegd onder de voorziene minimumbedragen. Het bedrag van de geldboete mag evenwel nooit lager zijn dan 40% van het toepasselijk minimumbedrag.¹⁶

Indien de finale beslissing van de cel Administratieve Geldboeten ter kennis wordt gebracht van de overtreder, via een aangetekende brief, komt de strafvordering te vervallen. De Arbeidsauditeur kan wel, op elk moment van bovenstaande procedure en tot op het ogenblik dat de administratieve geldboete daadwerkelijk wordt opgelegd, beslissen om alsnog over te gaan tot strafvervolgning. In dat geval wordt het dossier bij de cel Administratieve Geldboeten voorlopig geschorst en wordt een nieuw en definitief besluit van de Arbeidsauditeur afgewacht om al dan niet de procedure verder te zetten. Deze werkwijze die in de praktijk wordt gehanteerd geeft de Arbeidsauditeur de mogelijkheid om ook voor complexe dossiers, waar zijn onderzoek niet binnen de termijn van acht maanden kan worden afgerond, op te treden.

De overtreder heeft tenslotte twee maanden (of 3 maanden voor inbreuken migratie) de tijd om beroep aan te tekenen tegen de beslissing tot het opleggen van een administratieve geldboete. Dit beroep dient te gebeuren door middel van een verzoekschrift bij de arbeidsrechtbank.¹⁷

8 Art. 21 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

9 Art. 23, §4 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

10 Art. 13, 13/1, 13/2 en 13/3 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht en artikel 175 Sociaal Strafwetboek.

11 Art. 19 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

12 Art. 111 Sociaal Strafwetboek.

13 Art. 175 en 103 Sociaal Strafwetboek.

14 Art. 13/3 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

15 Art. 21/1 van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

16 Art. 17, §3, 2de lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht en artikel 115 Sociaal Strafwetboek.

17 Art. 17, §5, 2de lid van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht.

6.1.3

Proces van innen van een administratieve geldboete

Na studie van het dossier en de ingediende verweermiddelen beslist de gemachtigde ambtenaar over de opportuniteit en desgevallend over de hoogte van de op te leggen administratieve geldboete. In een gemotiveerd schrijven wordt de beslissing ter zake aan de overtreder kenbaar gemaakt. Nadat de brief ondertekend is door het hoofd van de cel Administratieve Geldboeten, wordt het origineel overgemaakt aan de boekhouding van het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. Deze zal vervolgens het schrijven aan de overtreder dateren, het betreffende overschrijvingsformulier bijvoegen en aangetekend versturen aan de overtreder.

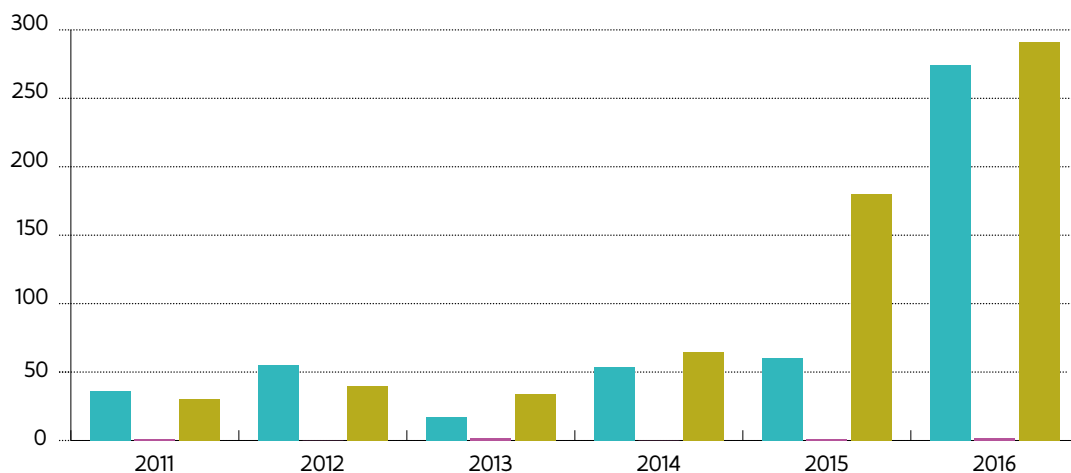
De boekhouding zorgt er verder voor dat de administratieve geldboeten effectief geïnd worden. In geval van niet-betaling binnen de voorziene termijn van twee maanden, of 3 maanden voor inbreuken inzake migratie, wordt een eerste aanmaning verstuurd. Indien betaling opnieuw uitblijft, wordt een tweede aanmaning verstuurd, waarna bij gebrek aan betaling nog een laatste ingebrekestelling wordt verstuurd. Indien dan nog geen betaling volgt, wordt de cel Administratieve Geldboeten hiervan op de hoogte gebracht en gevraagd een gemotiveerd dossier 'gedwongen uitvoering' op te maken voor de Centrale Invorderingscel. Deze zal vervolgens de geldboete trachten te innen door middel van een dwangbevel, betekend bij exploit van een gerechtsdeurwaarder. Betaling van de geldboete beëindigt de procedure, tenzij beroep wordt ingesteld door de betrokkene. Bij niet-betaling blijft de vordering openstaan tot deze vervalt. De vervaltermijn in deze materie is de gemeenrechtelijke vervaltermijn van 10 jaar. Indien binnen deze periode zou blijken dat de onderneming niet meer bestaat of het faillissement is afgehandeld kan het dossier wel vroegtijdig worden afgesloten. In die gevallen is een invordering van de geldboete immers niet meer mogelijk.

6.2

Dossiers 2016

In 2016 werden 276 dossiers afgehandeld. In bijna alle dossiers waren feiten opgenomen vatbaar voor strafvervolging. Er waren twee dossiers waarin enkel inbreuken voorkwamen die niet vatbaar zijn voor strafvervolging. Indien we kijken naar het aantal ontvangen dossiers zien we dat er in 2016 een enorme stijging is geweest in het aantal dossiers dat werd doorgestuurd naar de cel administratieve geldboeten. Gezien het auditoraat beschikt over een termijn waarbinnen het exclusief kan optreden zijn een deel van deze dossiers evenwel nog niet afgehandeld in 2016. De

verwachte toename van het aantal dossiers naar aanleiding van de 6de staatshervorming blijkt zich zo inderdaad te materialiseren.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Administratieve geldboeten n.a.v. feiten vatbaar voor strafvervolgning	36	55	17	54	60	274
"Andere" administratieve geldboeten	1	0	2	0	1	2
Ontvangen dossiers	30	40	34	65	180	291

Grafiek: Aantal ontvangen en afgehandelde dossiers administratieve geldboeten over de periode 2011-2016.

6.2.1 "Andere" administratieve geldboeten

In 2016 werden maar twee dossiers "andere" administratieve geldboeten behandeld binnen de cel Administratieve Geldboeten. Dat het aantal zo beperkt is ligt in lijn met de ontwikkelingen de vorige jaren. Omdat het aantal dossiers te beperkt is om conclusies te trekken worden de gegevens met betrekking tot deze dossiers meegenomen in de cijfers onder punt 9.2.2.

6.2.2 Dossiers administratieve geldboeten naar aanleiding van feiten vatbaar voor strafvervolgning

INBREUK	2014		2015		2016	
	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT
Bemiddeling en Taaldecreet						
Verhinderen van toezicht	-	-	-	-	1	0.5%
Uitzendbureau zonder erkenning	15	28%	8	13%	15	6%
Beroep doen op een niet erkend bureau	11	20%	6	10%	6	2%
Migratie in uitzend	7	13%	7	12%	-	
Taaldecreet	3	5%	3	5%	1	0.5%
Decreet van 8 mei 2002 (EAD)	-	-	-	-	-	
Strijdigheid met sociale of fiscale wetgeving	1	2%	1	1.5%	1	0.5%
Gedragscode	1	2%	1	1.5%	-	
Uitzendbureau vereist vergoeding van de werknemer	-	-	2	3%	-	
Geen melding erkenningsnummer	-	-	1	1.5%	2	0.75%
Dossiers met verschillende inbreuken	16	30%	15	25%	14	5%
Totaal Bemiddeling En Taaldecreet	54	100%	44	72.5%	40	15.25%

INBREUK	2014		2015		2016	
	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT	AANTAL	PROCENT
Migratie						
Illegale tewerkstelling	-	-	14	23%	144	52%
Tewerkstelling zonder arbeidskaart	-	-	1	1.5%	27	10%
Geldigheidsduur arbeidskaart overschrijden	-	-	1	1.5%	3	1%
Geen afschrift verblijf	-	-	-	-	2	0.75%
Optreden als tussenpersoon	-	-	1	1.5%	-	-
Grenzen AK niet respecteren	-	-	-	-	11	4%
Verhinderend van toezicht	-	-	-	-	1	0.5%
Illegale tewerkstelling door aannemer	-	-	-	-	1	0.5%
Dossiers met verschillende inbreuken	-	-	-	-	27	10%
Totaal Migratie			17	27.5%	215	78.75%
Dienstencheques						
Registratie dienstencheques	-	-	-	-	1	0.5%
Vertegenwoordiging	-	-	-	-	1	0.5%
DC's aannemen voor geen buurtwerken en -diensten	-	-	-	-	1	0.5%
Fraude om ten onrechte DC's te verkrijgen	-	-	-	-	1	0.5%
Uitvoeren buurtwerken door WN bedoeld in art. 3	-	-	-	-	1	0.5%
Dossiers met verschillende inbreuken	-	-	-	-	9	3.5%
Totaal Dienstencheques					14	5.25%
Sociale Economie						
Artikel 32 tot 34 Maatwerkdecreet niet naleven	-	-	-	-	6	6%
Totaal	54	100 %	61	100%	276	100%

Tabel: Aantal dossiers administratieve geldboeten voor strafbare feiten over de periode 2013-2015 ingedeeld per materie.

Bovenstaande tabel geeft een overzicht van de inbreuken die in aanmerking komen voor het opleggen van een administratieve geldboete. Bij de behandeling van deze dossiers is de cel Administratieve Geldboeten afhankelijk van de beslissing die genomen wordt door het bevoegde arbeidsauditoraat (zie supra).

Indien we de typologie van de dossiers 2016 vergelijken met 2015 doen we een dubbele vaststelling. Enerzijds blijft het absolute aantal dossiers inzake uitzendarbeid, taaldecreet, discriminatie of verandering van toezicht zeer beperkt. Anderzijds is het aandeel dossiers inzake migratie sterk gestegen. Deze materie werd naar aanleiding van de 6de staatshervorming een gewestelijke bevoegdheid. Dientengevolge werden de federale dossiers, die inbreuken bevatten die werden vastgesteld na 1 januari 2015, vanuit de cel administratieve geldboeten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg naar de cel Administratieve Geldboeten van het Departement Werk en Sociale Economie doorgestuurd ter oplegging van een administratieve geldboete. De eerste dossiers inzake misbruiken in sociale economie werden ook in 2016 gesanctioneerd. Dit is het gevolg van het aangepaste beleid van de Vlaamse Overheid waarbij ook met administratieve sancties wordt opgetreden in deze sector. De eerste administratieve geldboeten in het kader van de dienstencheques zijn een gevolg van de Zesde Staatshervorming.

Ook het aandeel dossiers dat werd opgesteld naar aanleiding van verschillende inbreuken daalt verder tot ongeveer 18 %. Het feit dat dit soort complexe dossiers minder voorkomt wordt niet verklaard door het dalende aantal complexe onderzoeken in de historische materies. In de nieuwe materies, in het bijzonder inzake migratie zien we echter dat het aantal onderzoeken met verschil-

lende inbreuken eerder beperkt is. Het grootste aantal dossiers is hier beperkt tot de vaststelling van illegale tewerkstelling. Gezien het relatief grote aandeel dossiers migratie heeft dit een belangrijke invloed op het totaalcijfer.

In de tabel hieronder geven we ook een overzicht van de verdeling van de inbreuken vastgesteld in de meervoudige dossiers.

INBREUK	AANTAL		
	2014	2015	2016
Totaal	16	15	50
Bemiddeling			
Uitzendbureau zonder erkenning	10	10	9
Beroep doen op een niet erkend bureau			1
Migratie	5	4	2
Taaldecreet		3	
Decreet van 8 mei 2002 (EAD)			
Strijdigheid met sociale of fiscale wetgeving	12	6	6
Gedragscode	3	1	3
Schending privacy			
Vergoeding vragen aan de werknemer	2	1	1
Niet vermelden ondernemingsnummer	2		
Gebrek aan deskundigheid		2	
Niet aanplakken van tekst met rechten en plichten	2	1	1
Geen juiste of volledige informatie	1	1	
Fictieve vacatures			
Niet eerbiedigen persoonlijke levenssfeer		1	3
Voorwaarden bemiddeling		1	1
Achterstallige belastingen, boetes of interesten verschuldigd zijn		1	
Wettelijke voorwaarden inzake uitzend niet naleven		1	1
Schadevergoeding vragen bij stopzetting bemiddeling			1
WN niet objectief, respectvol en niet-discriminerend behandelen			1
Inwinnen medische gegevens			1
Evenredige participatie op de arbeidsmarkt			2
Verhinderen van toezicht			1
Dienstencheques			
Registratie dienstencheques			6
DC enkel voor gepresteerde arbeidstijd			2
DC aannemen voor geen buurtwerken- en diensten			3
Loon en arbeidsvoorwaarden			1
Billijke arbeidsvoorwaarden			1
Meer DC's aanvaarden dan aangegeven aan RSZ			3
Ten onrechte verkregen DC's (valsheid in geschrifte)			4
Wetens en willens deelnemen aan de inbreuken vermeld in punt 1° tem 7° en art. 10sexies van de wet			4
Wetens en willens weigeren of nalaten verklaringen af te leggen			2
Fraude om ten onrechte DC's te verkrijgen of behouden			2
Geen sui-generisafdeling			1
Buurtwerken of -diensten laten uitvoeren door werknemer bedoeld in artikel 3			2

INBREUK	AANTAL		
	2014	2015	2016
Vertegenwoordiging			2
Wetens en willens onjuiste verklaringen afleggen om DC's te bekomen of behouden			2
Wetens en willens deelnemen aan inbreuken vermeld in artikel 1° tem 5°			1
Buurtwerken of -diensten door werknemer die niet werd aangeworven voor de uitvoering hiervan			1
Buurtwerken – of diensten leveren zonder erkenning of niet meer voldoen aan voorwaarden voor erkenning			1
Beroep doen op niet erkende DC onderneming			1
Migratie			
Tewerkstelling zonder verblijf			18
Geen afschrift verblijf			12
Tewerkstelling zonder arbeidskaart			10
Grenzen AK niet respecteren			8
Niet vooraf nagaan verblijf			5
Dwaalspoor			2
Taaldecreet			1
Duur AK overschrijden			2

Tabel: Typologie inbreuken in dossiers met verschillende inbreuken over de periode 2014-2016

Ook uit bovenstaande tabel blijkt dat vooral bij controles in de materie uitzend en dienstencheque verschillende inbreuken worden vastgesteld. Bij de controles inzake uitzendarbeid zijn deze vaak gekoppeld aan een inbreuk op de erkenningsregeling. Bij dienstencheques stellen we vast dat er vaak een probleem is bij de registratie als er andere inbreuken worden vastgesteld. Een gebrekkige registratie is inzake dienstencheques ook problematisch aangezien er zonder registratie slechts zeer moeilijk een controle kan worden gevoerd op de onderneming. Dit kan wijzen op mogelijke andere inbreuken. Dat in gevallen van meervoudige inbreuken vaak een probleem is met de registratie bevestigt dit alleen maar. Materies als discriminatie, taaldecreet, verhindering van toezicht of sociale economie komen slechts zeer beperkt voor.

Het is eveneens nuttig om na te gaan hoe deze dossiers werden afgehandeld. Een overzicht van de wijze van optreden in de ontvangen dossier kan worden teruggevonden in onderstaande tabel.

Aantal afgehandelde dossiers	276
Aantal dossiers niet opportuun	110
Aantal dossiers met boete	166
Bedrag opgelegde boeten	€ 474.415
Bedrag geïnde boeten	€ 214.920

Tabel: Wijze van optreden in dossiers administratieve geldboeten in 2016.

Van de 276 dossiers die volledig werden afgehandeld werden er 110 niet opportuun verklaard. Hier waren twee redenen voor. Ten eerste werd er in 45 dossiers opgetreden door het openbaar ministerie, waardoor voor die dossiers een administratieve geldboete niet opportuun was. Ten tweede ressorteerden 24 dossiers die werden overgemaakt aan de Cel administratieve geldboeten van het Departement Werk en Sociale Economie onder de bevoegdheid van de cel administratieve geldboeten van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Ten derde stelden

we vast dat in 13 dossiers niet alle noodzakelijke elementen aanwezig waren om een administratieve geldboete op te leggen. We kunnen denken aan het gebrek aan bewijs, het weerhouden van de foutieve inbreuk, enz. Ten vierde kon er niet worden opgetreden in 12 dossiers omwille van het faillissement van de onderneming. Verder werd er in 6 dossiers omwille van de schorsing van het maatwerkdecreet de procedure verplicht stopgezet en bij 2 dossiers werd vastgesteld dat er reeds een sanctie was opgelegd voor de vastgestelde feiten.

In 166 dossiers werd wel een administratieve geldboete opgelegd. De cel Administratieve Geldboeten administratieve geldboeten heeft voor een totaal bedrag van 474.415 euro administratieve geldboeten opgelegd. Op 17 mei 2017 was hiervan 214.920 euro geïnd. Dit betekent dan ook dat een belangrijk deel van de opgelegde administratieve geldboeten (€ 259.495) nog niet was geïnd. In de tabel hieronder gaan we dieper in op de niet-geïnde boeten. We splitsen ze op naar ligging van de onderneming in binnen- of buitenland. Ook gaan we na of de niet geïnde bedragen nog binnen de betaaltermijn zitten of de betaaltermijn reeds verlopen is. In dat tweede geval dient immers de procedure tot gedwongen uitvoering te worden opgestart.

	BUITENLANDSE ONDERNEMING	BELGISCHE ONDERNEMING	TOTAAL
Aantal dossiers	4	85	89
Te laat	3	36	39
Binnen termijn	-	-	-
Afbetalingsplan	-	39	39
Beroepsdossiers	1	10	11
Bedrag	€ 6.175	€ 253.320	€ 259.495
Te laat	€ 4.550	€ 119.720	€ 124.270
Binnen termijn	-	-	-
Afbetalingsplan	-	€ 82.825	€ 82.825
Beroepsdossiers	€ 1.625	€ 50.775	€ 52.400

Tabel: Typologie niet geïnde boeten in 2016

Zoals duidelijk blijkt uit het overzicht van dossiers per materie is het aandeel dossiers inzake bemiddeling sterk gedaald. In deze materie ligt traditioneel het aandeel van buitenlandse ondernemingen iets hoger. Anderzijds vormt de nieuwe materie migratie onmiddellijk een belangrijk aandeel in het totaal aantal dossiers. In deze dossiers zijn de overtreders allemaal Belgische ondernemingen. Als gevolg van deze ontwikkelingen is het aandeel Belgische ondernemingen in de cijfers rond niet-geïnde boeten ook sterk gestegen.

Migratiedossiers vormen een belangrijk aandeel van de te late betalingen bij de Belgische ondernemingen. Dit valt deels te verklaren door het hoger boetebedrag in deze materie. Gezien de hoogte van de boetes is er voor deze materie aanzienlijk meer vraag naar afbetalingsplannen, wat resulteert in langere betalingstermijnen.

Wat betreft de buitenlandse ondernemingen worden we nog steeds regelmatig geconfronteerd met niet erkende uitzendkantoren waarbij een invordering vaak zeer moeilijk tot onmogelijk blijkt.

6.3 Conclusies

In 2016 is het effect van de staatshervorming en de hervorming van de Vlaamse regelgeving duidelijk geworden. Het aantal behandelde dossiers is verviervoudigd ten opzichte van 2015 en meer dan vervijfvoudigd ten opzichte van de jaren voordien. Ook de typologie van de dossiers is gewijzigd. De eerste dossiers naar aanleiding van de gewijzigde reglementering sociale economie zijn in 2016

afgerond. De dossiers betreffende bevoegdheden die zijn overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming zijn ook in aantal exponentieel gestegen. Ook blijkt zoals vorig jaar reeds vermeld dat de nieuwe en overgedragen materies, met uitzondering van de materie migratie, volledig binnen het Vlaamse kader zijn gepast. Een uniforme werkwijze bleef dus verzekerd. De verwachte wijzigingen hebben dan ook duidelijk plaatsgevonden in 2016. Het aantal dossiers is exponentieel toegenomen, maar dankzij de getroffen voorbereidingen is deze evolutie vlot verlopen.

Externe relaties - Samenwerken en Netwerken

7

7.1 De Sociale inlichtingen en opsporingsdienst SIOD

Het werkjaar 2016 was enigszins atypisch. De sociale inlichtingen en opsporingsdienst heeft slechts de eerste zes maanden op de bestaande wijze gefunctioneerd. Dit bracht met zich mee dat zowel de zittingen van de algemene raad van Partners als de zittingen van het Directiecomité sporadisch werden georganiseerd. Het is niet onbelangrijk te melden dat in 2016 een aantal belangrijke wettelijke bepalingen zijn beslist inzonderheid het decreet van 24 april 2016 (Decreet staatshervorming I) en het decreet van 23 december 2016 (Decreet staatshervorming II). De Afdeling Toezicht en Handhaving heeft herhaaldelijk gewezen op de implementatie van de zesde staatshervorming en de daaruit voortvloeiende wettelijke wijzigingen en nieuwe processen en procedures.

Al deze materies en onderwerpen werden aangekondigd. Wel werden een aantal specifieke thema's en bevoegdheidsvraagstukken verder behandeld in enerzijds de werkgroep "Gevolgen van de zesde staatshervorming voor de inspecties en de diensten administratieve geldboeten" onder de leiding van de federale dienst Administratieve geldboeten (FOD WASO) en anderzijds binnen de bij de RSZ opgerichte stuurgroep "doelgroep verminderingen" en de daarin opererende subgroep "inspectiediensten". De Afdeling Toezicht en Handhaving en het Departement Werk en Sociale Economie heeft aan beide actief deelgenomen. Daarbij werd de samenhang en het noodzakelijk werkoverleg met de andere gewesten, met respect voor ieders bevoegdheid, niet uit te oog verloren.

Gelet op het belang van diverse wettelijke beslissingen werd aan de SIOD voorgesteld om een gezamenlijke opleiding en rond economische migratie (arbeidskaarten en beroepskaarten) de bepalingen en de nodige werkafspraken te voorzien voor zowel de federale inspecteurs als voor de afdeling Toezicht en Handhaving. Deze afspraak werd gehonoreerd; het Vlaamse gewest heeft zowel de organisatie en voorbereiding op zich genomen. Deze opleidingen zijn voorzien voor het voorjaar 2017.

7.2 Arrondissementele Cellen en Regionale Interventiegegevens (AC – RIG)

De werking binnen de arrondissementele cellen is tijdens het voorbije jaar gehandhaafd op het niveau van het vorige jaar. Zowel bij de vergaderingen van de cellen (AC) als deze van de regionale interventiegroep (GRI-RIG) was de afdeling aanwezig en nam zij geregeld engagementen tot deelname aan gecoördineerde acties. Hier kan verwezen worden naar het statistisch overzicht elders in dit jaarverslag.

Daarbij werd door de afdeling ook ingespeeld op nieuwe bevoegdheden die stapsgewijs aangebracht werden tijdens de vergaderingen als te inspecteren objecten. Hier kan verwezen worden naar de dienstencheque ondernemingen waar gecoördineerde acties, o.a. gelet op de van toepassing zijnde wetgevingen, de bevoegdheden en de financiële omvang van de maatregel verder voorbereid en uitgevoerd. Dat wordt overigens ook in 2017 verder gezet.

De samenwerking met andere inspectiediensten gebeurde niet louter of uitsluitend binnen de AC's. Ook daarbuiten werd door de inspecteurs regelmatig geappelleerd om gezamenlijk inspectie uit

te voeren. We vernoemen hier de omvangrijke en zowel betrekking hebbend op gewestelijke als de federale bevoegdheden naar de inspecties-samen met Toezicht op de Sociale Wetten (TSW) van bedrijven die beroep doen op Indisch personeel, gedetacheerd in de IT sector.

Naast de operationele samenwerking en ter verhoging van de professionalisering werd binnen de afdeling gestart met een themagroep “AC vertegenwoordiging” waarin de rol en optreden van de afdeling verder wordt verfijnd. Daarbij hoort ook het formuleren van voorstellen inzake werkwijze, het opnemen van coördinatietaken en de positionering van de afdeling in het licht van wijzigingen in de SIOD samenwerking. (cf.supra).

7.3 Andere Gewestelijke Inspectiediensten

Het overleg met de andere gewestelijke sociale inspectiediensten (Brussels Gewest-Waals gewest en Duitstalige Gemeenschap) is ook in 2016 intens doorgestaan. Dit was o.m. het geval inzake kennisgeving en afstemming van standpunten bij de werking van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid werkgroep doelgroepenbeleid-inspectiediensten en de federale werkgroep inzake verdere verfijning en afspraken i.v.m. interpretatie en toepassing van de bepalingen m.b.t. de staats Hervorming en de administratieve geldboeten. De diverse en zich wijzigende wetgevingen werden stelselmatig doorgezonden en besproken en dit zowel met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid als met de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. Hieruit resulteerde een overzichtslijst met aanduiding van knelpunten die verder besproken werden evenals de aanduiding van de diverse standpunten alsook, inzonderheid met betrekking tot de problematiek doelgroep verminderingen, in een compendium waarbij de vergelijking tussen de verschillende (ontwerp) wetgevingen mogelijk is.

Belangrijk is ook het overleg met betrekking tot de inspecties van de dienstencheque ondernemingen. Hier werden een aantal casussen toegelicht en van commentaar voorzien. Belangrijk hierbij was kennisname van ieders werkwijze en standpunten.

Het overleg rond de materie dienstencheque ondernemingen heeft in 2016 4 maal plaatsgevonden. Volgende onderwerpen werden behandeld: interpretatievragen m.b.t. de wetgevingen, de ervaringen opgedaan tijdens de inspecties, bespreking van casussen alsook de uitwisseling van informatie met betrekking tot ondernemingen die in de drie gewesten actief zijn.

Dit alles gebeurde in een constructieve geest.

Naast deze eerder formele overlegmomenten werden de sinds geruime tijd bestaande informele contacten onderhouden met als doel om vrij en ongebonden van gedachte te wisselen omtrent ontwikkelingen binnen het inspectielandschap, wijze van optreden, wijzigingen in eigen wetgevingen en federale wetgevingen en/of structuren (o.a. Sociale inlichten-en opsporingsdienst SIOD) om alzo mekaar te informeren en kennis te delen, waar nodig en mogelijk een gezamenlijk standpunt te ontwikkelen en afspraken te maken m.b.t. vragen die aan de gewesten werden en worden gesteld.

Deze jarenlange samenwerking en kennisdeling heeft de basis gelegd voor verder structureel uit te bouwen overleg.

7.4 Benelux

De samenwerking in het kader van de Benelux werkgroep “Frauduleuze uitzendbureaus”, waar de afdeling het voorzitterschap waarneemt, is op verschillende manieren en deelfacetten geïntensifieerd.

Vooreerst is de reeds eerder ingeslagen weg, te weten het versterken van de operationele samenwerkingen en het uitwerken en uitvoeren van gezamenlijke acties, alsook de uitwisseling van standpunten en info versterkt. Daarbij werd en wordt bijzondere aandacht besteed aan de wijze en motivering van de keuze van onderzoeksobjecten en de te onderzoeken criminele fenomenen in relatie tot de verschillende landelijke en gewestelijke wetgevingen en beleidsontwikkelingen.

Vervolgens wordt meer en meer aandacht geschonken aan en gebruik gemaakt van datamining en -matching bij de definiëring van te controleren ondernemingen en dit vanuit de kennis en info aanwezig bij de diverse diensten vertegenwoordigd in de werkgroep. Speciale aandacht gaat ook naar fiscale impact en gevolgen van inbreuken.

Dit resulteerde in een aantal voorstellen en actiepunten. Er werd opnieuw een grondige en omvangrijke gecoördineerde inspectie ingesteld met België /Vlaanderen en Nederland. De resultaten waren niet enkel belangrijk op sociaal vlak maar ook de Nederlandse Fiscale diensten hebben elementen tot verdere actie toegeleverd gekregen.

Met de Luxemburgse delegatie werden de nodige operationele voorbereidingen en uitwerking voor een gezamenlijke inspectie genomen. Dat was mede mogelijk ingevolge een grondige herstructurering van de Luxemburgs sociale inspectie. Tijdens bilaterale gesprekken met de Luxemburgse delegatie werd de samenwerking versterkt. Dit wordt verder gezet in 2017 inclusief de planning en uitvoering van een gezamenlijke inspectie.

Meer en meer krijgen de werkzaamheden van de werkgroep weerklank, dit zowel op beleidsniveau als in relatie tot andere samenwerkingen o.m. binnen SIOD. Er kan hier verwezen worden naar het ontwerp van het SIOD actieplan 2017.

De vaststellingen en resultaten konden in 2016 nog niet allemaal worden verwerkt. Voor de afdeling Toezicht en Handhaving waren er geen vaststellingen met betrekking tot haar bevoegdheden. De federale inspectiediensten zijn in een aantal gevallen overgegaan tot verder onderzoek. Door de Nederlandse overheid, inzonderheid de fiscus, zijn eveneens bijkomende (onderzoek)dadens gesteld met het oog op het opleggen en innen van rechtmatig verschuldigde belastingen en bijdragen

7.5

Werkgroep Vlaams handhavings- en sanctiebeleid

Deze in 2015 opgerichte werkgroep heeft in 2016 een aantal belangrijke stappen gezet. Zo werden op Vlaams niveau diverse wetgevingen die sanctie- en strafbepalingen bevatten, geïnventariseerd en gescreend; de contacten met het college van Procureurs-generaal werden gestart en gelegd met het oog op het formuleren van prioriteiten en de deelname aan de expertise netwerken bij van het CPG. Daarbij werden vanuit elk beleidsdomein vertegenwoordigers voorzien en aangeduid. De aangeduide vertegenwoordigers van het departement Werk en Sociale Economie tot deelname aan de expertisenetwerken sociale fraude, criminaliteit tegen personen (o.a. discriminatie) en sociaal strafrecht, werden hiertoe nog niet in 2016 uitgenodigd.

Daarnaast werden bijdragen geleverd in het kader van de opstelling van de "Kadernota Integrale Veiligheid" en werden voorstellen van prioriteiten in het kader van strafrechtelijke vervolging en sanctionering geformuleerd.

De afdeling is daar actief bij betrokken en heeft de werkzaamheden namens het beleidsdomein en het Departement Werk en Sociale Economie voorbereid, voorstellen geformuleerd, gevolgd en vertegenwoordigd.

Slotwoord

BESTE LEZER,

2016 was mijn eerste jaar als afdelingshoofd van de Afdeling Toezicht en Handhaving, een functie die ik met veel enthousiasme en goesting heb opgenomen.

Ik ben er dan ook bijzonder trots op dat we erin geslaagd zijn om, voor het vierde jaar op rij, de vooropgestelde doelstellingen te verwezenlijken! Deze inspanning is enkel mogelijk door tomeloze inzet van alle medewerkers.

In 2016 hebben we niet enkel stappen gezet in het operationele luik, ook op vlak van organisatiebeheersing zijn we er sterk op vooruit gegaan. De resultaten die we geboekt hebben in ons strategisch project, mogen dan ook gezien worden.

Ondertussen bouwen we verder aan een afdeling waarin iedereen zijn plaats vindt en zijn of haar talent kan ontplooien. Via opleiding en kennisdeling wil ik mijn medewerkers als professional doen groeien.

Ook de afdeling heeft ondertussen een volwaardige plaats gekregen binnen het Departement Werk en Sociale Economie. Binnen de beleidscyclus leveren we een belangrijke bijdrage vanuit onze specifieke bevoegdheden en onze unieke positie op het terrein.

Ik kijk dan ook met veel zin uit om in 2017 ons traject verder te zetten en hoop dat u heeft genoten van dit jaarverslag.

Met vriendelijke groeten,

JAN BOEYKENS

Afdelingshoofd
Afdeling Toezicht en Handhaving
Departement Werk en Sociale Economie.

Glossarium

AC	Arrondissementele Cellen
Afdeling	Afdeling Toezicht en Handhaving
Art.	Artikel
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde
BVR	Besluit van de Vlaamse Regering
CAG	College van Ambtenaren-Generaal
EPA	Evenredige Participatie op de Arbeidsmarkt
ERSV	Erkend Regionaal SamenwerkingsVerband
ESF	Europees Sociaal Fonds
e-PV	Elektronisch Proces-Verbaal
FM	Foutenmarge
FOD WASO	Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg
GESCO	Gesubsidieerde Contractuelen
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
KB	Koninklijk Besluit
KV/BB	Kwalitatief Veiligheidsplan/Budgetbegeleiding
LDE	Lokale DienstenEconomie
OCMW	Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn
PJ	Pro Justitia
PV	Proces Verbaal
PWA	Plaatselijk WerkgelegenheidsAgentschap
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
RVA	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
SIOD	Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst
VCF	Vlaamse Cofinanciering
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding
VSO	Vennootschap met Sociaal Oogmerk
VTE	Voltijds Equivalent

DEPARTEMENT **WERK & SOCIALE ECONOMIE**
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 Brussel
www.werk.be

